

รายงานการประชุมวุฒิสภา ชุดที่ ๖
ครั้งที่ ๘/๒๕๓๒ (สมัยสามัญ)
วันศุกร์ที่ ๓๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๓๒
ณ ห้องประชุมวุฒิสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๒๒๙ คน
ประธานวุฒิสภา : ทานสมาธิคุณทรงเกียรติ บัณฑิตใหม่สมาชิกมาเข้าประชุม
ครบองค์ประชุมแล้ว กรณขอมขอเปิดการประชุม และขออนุญาตดำเนินการประชุมตาม
ระเบียบวาระต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

เรื่องแรก ผู้ที่เรื่องขอให้วุฒิสภามอบหมายให้คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและการพลังงาน วุฒิสภา พิจารณาศึกษาเรื่องมาตรการในการส่งเสริมและ
พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งคุณสง่า สรรพศรี เป็นผู้เสนอ

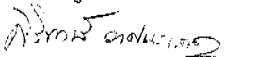

ผู้รับรอง

๑. พลโท วมศักดิ์ ไชยโกมินทร์
๒. นายประสพ รัตนากร
๓. พลเรือโท อาคม ศรีรักษา
๔. พลโท เชิดชาย อีรัตน์านนท์
๕. พลเรือเอก ประเทือง วงศ์จันทร์
๖. พลเรือโท วิชิต วรรมวิไชย
๗. นายวีระ รมยะรูป
๘. พลเอก บัณฑิต อมาตยกุล
๘. พลเรือโท ประเสริฐ น้อยคำศิริ
๑๐. นายทวี หนูแก้วดี
๑๑. พลโท วัลล วงศ์วานิช
๑๒. พลเรือโท ประชุม เวศม์วิบูลย์
๑๓. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๑๔. นายบุญธง วิสมทนาย
๑๕. พลเรือเอก เสวก ตาดทอง
๑๖. นางสาวมิ่งอร ชัมโธษา
๑๗. พลอากาศโท ลีขิต สุวรรณภัค
๑๘. พลเรือเอก ประยงค์ เจริญสุวรรณ
๑๙. นายสุชาติ หอวัฒนกุล
๒๐. พลเอก อภิเทพ อินทรพิทักษ์
๒๑. พลเรือเอก สุเมธ กระจะเทศ
๒๒. พลเรือตรี บัณฑิตย์ ชูณะวัฒน์
๒๓. พลตรี จำกัฒ กัลไลยะกระสุวรรณ
๒๔. พลเรือโท เจตนัน ชันมรงค์ดี
๒๕. พลเรือโท สมบูรณ์ เนียมลอย
๒๖. พลอากาศเอก เป็รื่องวิทย์ หงสนันท์
๒๗. พลเรือโท วินิจ ตาปล้นพันธ์
๒๘. นายพิศาล มูลศาสตรสาทร
๒๙. พลเรือเอก เกษม เมฆลอย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริพงษ์ อักษรเสม)

หัวหน้างานระเบียบวาระ กองการประชุม

ขอเชิญเรียนอกรับ

นายสง่า สรรตศรี กรวยเรียนทานประธานวุฒิสภา และท่านสมาชิก

ผู้ทรงเกียรติ กระผม นายสง่า สรรตศรี สมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการ
 การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ขอประทานกรวยเรียนเสนอคดีขอให้วุฒิสภา
 มอบหมายให้คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน พิจารณา
 ศึกษา ร้องมาครกการในการส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศค่านวิทยาศาสตร์
 และเทคโนโลยี กระผมขอเรียนชี้แจงว่าตามที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติให้คณะกรรมการ
 การวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานชุดเดิม พิจารณาศึกษามาตรการในการ
 ส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศค่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เมื่อวันที่ ๒๕
 ตุลาคม ๒๕๓๑ โดยมีกำหนดระยะเวลา ๑ ปี ซึ่งคณะกรรมการชุดเดิมได้ทวนวาระ
 ไป ต่อมาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
 ชุดใหม่ขึ้น เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๒ และที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว
 เห็นว่าคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ชุดเดิมได้มีการพิจารณาศึกษา ร้องมาครกการ
 ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศค่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งโดยส
 คับหนาไปบ้างแล้วบางส่วน โดยเฉพาะในด้านแนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ
 ค่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การประสานงานระหว่างผู้จัดเก็บและผู้ใช้ข้อมูลของเทศ
 ค่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนได้พิจารณาถึงปัญหาที่เป็นอุปสรรคข้อกีดขวาง
 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศค่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบกับขณะนั้นคณะกรรมการ
 เห็นว่าการ ส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศค่านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมี
 ความสำคัญสูง และจำเป็นอยู่ยิ่งที่จะต้องรีบเร่งดำเนินการ โดยเฉพาะในอนาคตข้างหน้า
 สังคมจะเปลี่ยนเป็นสังคมของข่าวสาร ข้อมูลและสารสนเทศ ซึ่งทุก ๆ ประเทศจะต้องปรับตัว
 และพัฒนาตัวเองในด้านนี้ โดยเฉพาะการพัฒนาเทคโนโลยี และโครงสร้างรองรับต่าง ๆ
 ที่เกี่ยวข้อง เช่นอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม ระบบคอมพิวเตอร์ การจัดระบบข้อมูล
 การพัฒนาระบบบริการ และอื่น ๆ เป็นต้น

คณะกรรมการจึงเห็นสมควรนำเรื่องมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนาระบบข้อมูล
 ของสหประชาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปีขึ้นมาพิจารณาพิจารณาอย่างคอบ่งอีก โดยจะ
 นำมาจากการพิจารณาศึกษาในบางส่วนแล้วผนวกกับผลที่ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา
 ต่อไป จัดทำเป็นข้อเสนอแนะข้อสังเกตและมาตรการต่าง ๆ ในการนำมาใช้ประโยชน์
 เพื่อการพัฒนาประเทศ คณะกรรมการจึงเห็นสมควรจะได้ดำเนินการในการศึกษาเรื่อง
 ดังกล่าวข้างต้นโดยใช้ระยะเวลาดำเนินการ ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่วุฒิสภาได้อนุมัติและ
 คณะกรรมการได้ขอความเห็นงานนอกสมัชชาประมุขสามัญหรือวิสามัญของรัฐสภาทุกคราว
 ที่มีการปิดสมัยประชุมของรัฐสภา ทั้งนี้กระผมได้แนบบัญชีรายนามสมาชิกวุฒิสภาผู้รับรอง
 ผู้ติดตามขอมีมติการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๒๗ ข้อ ๓๓ มาด้วยแล้ว จึงขอความกรุณา
 ที่ประชุมได้กรทราญญุสภาคณะกรรมาธิการดำเนินการโดย จักขอบพระคุณยิ่งครับ

(ไม่มีสมาชิกอภิปราย)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีผู้อภิปรายนะครับ กระผมจะขอมติที่ประชุมที่ว่า
 จะเห็นสมควรหรือไม่ ที่จะมอบหมายให้คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
 และการพลังงาน วุฒิสภา พิจารณาเรื่องมาตรการในการส่งเสริมและพัฒนา
 ข้อมูลของสหประชาชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงาน
 ตามภารกิจ ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่วุฒิสภาอนุมัติ และให้คณะกรรมการดำเนินการ
 นอกสมัชชาประมุขสามัญและวิสามัญของรัฐสภาทุกคราวที่มีการปิดสมัยประชุมของรัฐสภาด้วย
 ท่านผู้ใดที่เห็นด้วย กรุณาถือมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ขอบพระคุณครับ ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้นครับ
 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเห็นสมควรมอบหมาย
 ให้มีการศึกษาตามขอและครับ

เรื่องที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติคดีเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว

มติสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

(สำเนา)

ที่ สก ๐๐๐๓/๐๖๕๑๔

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๓๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑/๒๕๓๒ (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดี
ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ
และให้เสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป

ฉะนั้น จึงเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) บัญจะ เกสรทอง

(นายบัญญัติ เกสรทอง)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

โทร. ๒๕๑๓๕๐๐

สำเนาถูกต้อง

Sirint Surin

(นายวิจักขณ์ นาควิธระ)

หัวหน้างานนิติคดี กองการประชุม

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และ
ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติ
รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่
๖/๒๕๓๑ (สมัยสามัญ) วันพุธที่ ๑ กันยายน ๒๕๓๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการ
พิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑/๒๕๓๒ (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดี
ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบและให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณา
ต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๓๒
วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๒

(นายประเสริฐ ดวงวิชัย)

เลขาธิการรัฐสภา

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔ ดังนี้

- (๑) แก้ไขบทนิยามคำว่า "เกษตรกร" ในมาตรา ๔ เพื่อให้ ส.ป.ก. อาจจัดที่ดินหรือสิ่งอาหารทรัพย์สินให้แก่ผู้ที่มีชื่อเกษตรกรแต่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้
- (๒) ยกเลิกบทนิยามคำว่า "คณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินจังหวัด" และแก้ไข มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ เพื่อปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินประจำจังหวัดของจังหวัดต่างๆ
- (๓) แก้ไขมาตรา ๒๕ และเพิ่มมาตรา ๒๕ ทวิ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การ กำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน และให้มีกรดำเนินการปฏิรูปที่ดินในบางกรณีได้ โดยไม่ต้องกำหนด เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
- (๔) แก้ไขมาตรา ๒๖ และเพิ่มมาตรา ๒๖ ทวิ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์และ วิธีการในการนำที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
- (๕) แก้ไขมาตรา ๒๙ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การรังวัดที่ดินในกรณีเจ้าของ ประสงค์ขายทั้งหมดทั้งแปลง
- (๖) แก้ไขมาตรา ๓๐ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การจำกัดเงินและสิ่งอาหารทรัพย์สิน ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และให้ ส.ป.ก. อาจจัดที่ดินหรือสิ่งอาหารทรัพย์สินให้แก่ ผู้ซึ่งดำเนินการซึ่งเป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินได้
- (๗) แก้ไขมาตรา ๓๒ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดค่าเช่าที่ดิน ราชบังเงินกรณี ส.ป.ก. จัดที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน
- (๘) ยกเลิกมาตรา ๓๖ วรรคสาม และเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ ทวิ เพื่อแก้ไข การถือสิทธิในที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

(โปรดพลิก)

เหตุผล

ประเทศไทยได้จัดให้มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมาระยะหนึ่งแล้ว แต่การดำเนินการยังมีอุปสรรคทำให้การงานไม่อาจดำเนินไปโดยเหมาะสมสมควร สมควรขยายขอบเขตการจัดที่ดินในกรปฏิรูปที่ดินให้กว้างขวางขึ้นให้สามารถช่วยเหลือ ผู้ที่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้ และอาจจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการสนับสนุนและ ต่อเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินได้ด้วย เพื่อให้งานดำเนินไปครบวงจรของภาคเกษตรกรรม นอกจากนั้น ในการจัดที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้มีปัญหาว่า จะจัดซื้อที่ดินจากผู้ ที่สมัครขยายได้หมดทั้งแปลงหรือไม่ และการนำที่ดินของรัฐมาจัดซื้อที่ดินมีปัญหาว่า ยังไม่มี แนวทางที่แน่ชัดระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ เกิดปัญหาว่า ส.ป.ก.สมควรจะนำที่ดิน ส่วนใดมาจัดซื้อได้ เมื่อใดและเพียงใด ทั้งยังมีข้อจำกัดที่ ส.ป.ก. จะเข้าดำเนินการใน ที่ดินที่มีผู้ประสงค์บริจาค เพราะที่ดินนั้นต้องกลายเป็นที่ราชพัสดุและที่ดินอาจมีขนาดไม่ กว้างมาก ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเล็ก ๆ โดยพระราชกฤษฎีกา หลายฉบับ ส่วนงานขึ้นนำที่ดินมาจัดให้แก่ประชาชนนั้น กฎหมายปัจจุบันได้แยกข้อแตกต่าง ระหว่างที่ดินที่เป็นของรัฐมาแต่เดิมกับที่ดินที่ได้มาโดยการจัดซื้อหรือเวนคืน ทำให้มีอาจ จัดสิทธิในที่ดินให้แก่ประชาชนให้สอดคล้องกัน สมควรแก้ไขโดยคำนึงถึงเป้าหมายและ ความต้องการของผู้ขอรับการจัดที่ดินเป็นสำคัญ เพื่อสิทธิที่ดินมีส่วนเกื้อหนุนสภาพ ความเป็นอยู่ภาคเกษตรกรรมตามความเป็นจริง อนึ่ง องค์ประกอบของคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และแนวทางในการกำหนด เขตปฏิรูปที่ดินยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายปัจจุบันเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(นายไชยวัฒน์ พรมประสิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

LIRT

ร่าง

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า "เกษตรกร" ในมาตรา ๔
แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน
" "เกษตรกร" หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักและให้
หมายความรวมถึงบุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของ
เกษตรกร บรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพ
เกษตรกรรมเป็นหลักตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกถ้อยคำที่ว่า "คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด"

ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย และประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนเกษตรกรทหคคและผู้ที่ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน ให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ

เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับในท้องที่กรุงเทพมหานครแล้ว ให้คณะกรรมการทำหน้าที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด สำหรับกรุงเทพมหานครด้วย

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๒ วรรคสอง เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรา ๒๕ ใช้บังคับในเขตอำเภอหนึ่งอำเภอใดในจังหวัดใดแล้ว ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำจังหวัดขึ้นคณะหนึ่งจังหวัดนั้น เรียกว่า "คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด" ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการเกษตรจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ป่าไม้จังหวัด ประมงจังหวัด ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน สหกรณ์จังหวัด พาณิชย์จังหวัด เจ้าหน้าที่ที่ดินจังหวัด นายอำเภอ และ

ปลัดอำเภอเป็นผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอในท้องที่ที่มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พัฒนา การจังหวัด ประชาสงเคราะห์จังหวัด ราชพัสดุจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนธนาคารเพื่อ การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้แทนเกษตรกรในจังหวัดนั้นอีกสี่คนซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้ง เป็นกรรมการ และปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นกรรมการและเลขาธิการ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การกำหนดเขตที่ดินให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดเฉพาะ ที่ดินที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เว้นแต่กรณีที่จะจำเป็นจะต้องเขตของตำบล หรืออำเภอเป็นหลักก็ได้ โดยให้ดำเนินการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินในเขตท้องที่อำเภอที่มี เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินประกอบเกษตรกรรม เป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่ การครองชีพ หรือต้องเช่าที่ดินของผู้อื่นประกอบเกษตรกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก ตลอดจนที่มี ผลผลิตต่อไร่ต่ำเป็นเกณฑ์ในการจัดอันดับความสำคัญในการกำหนดเขตก่อนหลัง ในกรณีที ่ถือเขตของตำบลหรืออำเภอเป็นเขตปฏิรูปที่ดินนั้น ให้หมายถึงเฉพาะที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๕ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

“มาตรา ๒๕ ทวิ ถ้าที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาเป็นแปลงเล็กแปลงน้อยและมีที่ตั้ง อยู่จนเขตปฏิรูปที่ดิน ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินนั้นไว้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ ตามมาตรา ๓๐ เสมือนว่าเป็นที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยไม่ต้องดำเนินการกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่นั้นให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา ๒๕”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินไว้บังคับใน ท้องที่ใดแล้ว

LIPT
(ใบรศพลึก)

(๑) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับรับผลเมืองไร่ชั่วมกกัน แต่พลเมืองเลิกไร่ชั่วมกกันที่ดินนั้น หรือได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองไร่ชั่วมกกันก็ดี หรือพลเมืองยังไร่ชั่มกกันที่ดินนั้นอยู่ หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองไร่ชั่วมกกัน เมื่อได้จัดที่ดินแปลงอื่นให้พลเมืองไร่ชั่วมกกันแทน โดยคณะกรรมการประกาศนรราชกัจจากุเบกษาแล้วกัด้ ให้พระรราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผล เป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องค้ำเนินการถอนสภาพตามประมวลกฎหมายที่ดิน และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนาคำที่ด้นนั้นมาช้ในการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรมได้

(๒) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับไร่ชั่มกกัน เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ หรือที่ดินที่ได้สงวนหรือหวงห้ามไว้ตามความต้องการของทางราชการ เมื่อกระทรวงการคลังได้ช้ความยินยอมแล้ว ให้พระรราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีผล เป็นการถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่ดินดังกล่าว โดยมีต้องค้ำเนินการถอนสภาพตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนาคำที่ด้นนั้นมาช้ในการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรมได้

(๓) ถ้าในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า หรือที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน และที่ดินนั้นอยู่นอกเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนาคำที่ด้นนั้นมาช้ในการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรมได้

(๔) ถ้าเป็นที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ค้ำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรมในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติส่วนใดแล้ว เมื่อ ส.ป.ก. จะนาคำที่ดินแปลงใดในส่วนนั้นไปค้ำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรม ให้พระรราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีผล เป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ด้นแปลงนั้น และให้ ส.ป.ก. มีอำนาจนาคำที่ด้นนั้นมาช้ในการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรมได้โดยไม่ต้องค้ำเนินการเพิกถอนตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ในการค้ำเนินการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรมตาม (๔) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ และมีอำนาจนาคำให้ เขาค้ที่ดินอันเป็นป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวได้ และให้ค้ำ เขาค้ที่ได้มคก เป็นของกองทุนการปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรรม"

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

"ในการจัดซื้อที่ดินตามมาตรานี้ ถ้าเจ้าของที่ดินประสงค์จะขายที่ดินของตนให้ทั้งหมด ก็ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อได้"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๐ บรรดาที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ที่ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดซื้อให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)

(๒) จำนวนที่ดินไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

(๓) จำนวนที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร สำหรับสถาบันเกษตรกร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงประเภทและลักษณะการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรนั้น "

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการจัดซื้อให้เกษตรกร และเป็นที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดมิให้มีการโอนสิทธิในที่ดินก็ให้จัดซื้อให้เกษตรกรเช่า จนกรณีอื่นให้จัดซื้อให้เกษตรกรเช่าหรือเช่าซื้อตามที่เกษตรกรแสดงความจำนง ถ้าเป็นการจัดซื้อให้สถาบันเกษตรกรให้จัดซื้อให้สถาบันเกษตรกรเช่า

บรรดาที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มา ถ้าเป็นที่ดินของรัฐและมีเกษตรกรถือครองอยู่แล้วเกินจำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่งก่อนเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เมื่อเกษตรกรดังกล่าว ยื่นคำร้องและยินยอมชำระค่าเช่า หรือค่าชดเชยที่ดินในอัตราหรือจำนวนที่เพิ่มขึ้นตามที่คณะกรรมการกำหนด สำหรับที่ดินส่วนที่เกินตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการจัดที่ดินให้เกษตรกรเช่าหรือจัดให้ แล้วแต่กรณี ตามจำนวนที่เกษตรกรถือครองได้ แต่เมื่อรวมกันแล้ว

ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยไร่ ในการกำหนดอัตราค่าเช่าหรือค่าชดเชยที่ดินดังกล่าว ต้องคำนึงถึงระยะเวลาและวิธีการที่เกษตรกรจะได้ดินขึ้นมา ความสามารถในการทำประโยชน์ ประเภทของเกษตรกรรม และการทำประโยชน์ที่ได้ทำไว้แล้วบนที่ดินนั้น

ในการจัดที่ดินให้เกษตรกรตามวรรคสาม ถ้าเกษตรกรได้เข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวก่อน พ.ศ. ๒๕๑๐ ให้เรียกเก็บเฉพาะค่าธรรมเนียมในการโอนและรังวัด และค่าปรับปรุงพัฒนาที่ดินที่ ส.ป.ก. ดำเนินการให้ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด เฉพาะส่วนที่ไม่เกินห้าสิบไร่

นอกจากการจัดที่ดินให้แก่บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ๑ที่ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินหรือสิ่งสาธารณูปโภคให้แก่บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเช่าทำประโยชน์เพื่อใช้สำหรับกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองเงินที่ดินที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ส่วนหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ในการอนุญาตหรือการให้ผู้ใดได้รับอนุญาตถือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

การจัดที่ดินให้เช่าหรือ เช่าซื้อตามมาตรา นี้ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเช่าหรือเช่าซื้อ และสิทธิการเช่าหรือเช่าซื้อดังกล่าวจะโอนแก่กันได้หรือตกทอดทางมรดกได้เฉพาะตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด"

มาตรา ๑๑ ให้นำยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๒ ถ้า ส.ป.ก. ได้ที่ดินแปลงใดมาโดยการจัดซื้อหรือเวนคืนหรือได้มาตามมาตรา ๒๕ ทวิ เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้สิทธิของผู้เช่าที่ดินแปลงนั้นตามสัญญาเช่าหรือตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นอันสิ้นสุดลง"

มาตรา ๑๒ ให้นำยกเลิกความในวรรคสาม ของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

LIRT

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

"มาตรา ๓๖ ทวิ บรรดาที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ ใดๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มา
ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ว่าที่ดินว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้
ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายที่ดินมีอำนาจออกหนังสือแสดงสิทธิ
ในที่ดินเกี่ยวกับที่ดินของ ส.ป.ก. ความวาระหนึ่ง ทั้งนี้ ตามที่ ส.ป.ก. ร้องขอ"

มาตรา ๑๔ ที่ราชพัสดุที่กระทรวงการคลังได้มาเนื่องจากการจัดซื้อของ
ส.ป.ก. หรือมีผู้ยกให้แก่ ส.ป.ก. เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมซึ่งมีอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการโอนที่ราชพัสดุดังกล่าวให้เป็น
กรรมสิทธิ์ของ ส.ป.ก. เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัตินี้
การโอนที่ราชพัสดุดังกล่าวมิให้นำความในมาตรา ๘ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ มาใช้บังคับ และให้ดำเนินการโอนตามประมวลกฎหมายที่ดิน
บรรดานิติกรรมใดๆ ที่ได้กระทำเกี่ยวกับที่ดินความวาระหนึ่ง ให้คงมีผลใช้
ได้ต่อไป

มาตรา ๑๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

ขอเชิญท่านเลขาธิการ อำนวยการมอบรับ
นายประเสริฐ ทวงวิชัย (เลขาธิการรัฐสภา)

"สารบบ"

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

(นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖/๒๕๓๑ (สมัยสามัญ) วันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๓๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑/๒๕๓๒ (สมัยสามัญ) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๒ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบและให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๓๒
วุฒิสภาได้รับเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๒"

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกกรรมาธิการวุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๒ จึงต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๗ เหลือเวลาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้อีก ๕๖ วัน ขอเชิญท่านรัฐมนตรีแถลงหลักการและเหตุผลกรรมาธิการ

พลตรี สนิ่น ขจรประศาสน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม พลตรี สนิ่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบแล้ว โดยมีหลักการและเหตุผล ดังต่อไปนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔
ดังนี้

(๑) แก้ไขบทนิยามคำว่า "เกษตรกร" ในมาตรา ๔ เพื่อให้ ส.ป.ก. อาจจัดที่ดินหรือสงวนที่ดินหรือสงวนที่ดินให้แก่ผู้ที่มีใช้เกษตรกรแต่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้

(๒) ยกเลิกบทนิยามคำว่า "คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด" และแก้ไข มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ เพื่อปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินประจำจังหวัดของจังหวัดต่าง ๆ

(๓) แก้ไขมาตรา ๒๕ และเพิ่มมาตรา ๒๕ ทวิ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ การกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน และให้มีการดำเนินการปฏิรูปที่ดินในบางกรณีได้ โดยไม่ต้อง กำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

(๔) แก้ไขมาตรา ๒๖ และเพิ่มมาตรา ๒๖ ทวิ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการในการนำที่ดินของรัฐบาลประเภทต่าง ๆ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

(๕) แก้ไขมาตรา ๒๘ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดซื้อที่ดินในกรณีเจ้าของ ประสงค์ขายให้หมดทั้งแปลง

(๖) แก้ไขมาตรา ๓๐ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดที่ดินและสงวนที่ดินหรือสงวน ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และให้ ส.ป.ก. อาจจัดที่ดินหรือสงวนที่ดินหรือสงวน ให้แก่ผู้ซึ่งดำเนินการสืบสวนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินได้

(๗) แก้ไขมาตรา ๓๒ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดให้กรมเจ้าที่ดิน ระบุใบในกรณี ส.ป.ก. โฉนดที่ดินนั้นมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

(๘) ยกเลิกมาตรา ๓๖ วรรคสาม และเพิ่มเติมนำมาตรา ๓๖ ทวิ เพื่อแก้ไข การถือสิทธิในที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้มาเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

LIRT

เหตุผล

ประเทศไทยได้จัดให้มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมาระยะหนึ่งแล้ว แต่การดำเนินการยังมีอุปสรรคทำให้การรงานไม่อาจดำเนินไปโดยเหมาะสมตามควร สมควรขยายขอบเขตการจัดที่ดินในการปฏิรูปที่ดินให้กว้างขวางขึ้นให้สามารถช่วยเหลือผู้ที่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้ และอาจจัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการสนับสนุนและต่อเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินได้ด้วย เพื่อให้งานดำเนินไปครบวงจรของภาคเกษตรกรรม นอกจากนี้ ในการจัดที่ดินมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้มีปัญหาว่า จะจัดซื้อที่ดินจากผู้ที่มีศรัทธาขายได้หมดทั้งแปลงหรือไม่ และการนำที่ดินของรุมมาใช้จัดที่ดินมีปัญหาว่า ยังมีไม่มีแนวทางที่แน่ชัดระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบเกิดปัญหาว่า ส.ป.ก. สมควรจะนำที่ดินส่วนใดมาใช้จัดได้เมื่อใดและเพียงใด ทั้งยังมีข้อจำกัดที่ ส.ป.ก. จะเข้าดำเนินการในที่ดินที่มีผู้ประกอบการ เพราะที่ดินนั้นต้องกลายเป็นที่ราชพัสดุและที่ดินอาจมีขนาดไม่กว้างมาก ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเล็ก ๆ โดยพระราชกฤษฎีกาหลายฉบับ ส่วนในขั้นนำที่ดินมาจัดให้แก่ประชาชนนั้น กฎหมายปัจจุบันได้แยกข้อแตกต่างระหว่างที่ดินที่เป็นของรุมมาแต่เดิมกับที่ดินที่ได้มาโดยการจัดซื้อหรือเวนคืน ทำให้ไม่อาจจัดสิทธิในที่ดินให้แก่ประชาชนให้สอดคล้องกัน สมควรแก้ไขโดยคำนึงถึงเป้าหมายและความต้องการของผู้ขอรับการจัดที่ดินเป็นสำคัญ เพื่อให้สิทธิในที่ดินมีส่วนเกื้อหนุนสภาพความเป็นอยู่ในภาคเกษตรกรรมตามความเป็นจริง อนึ่ง องค์ประกอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และแนวทางในการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายปัจจุบันเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ

ท่านประธานที่เคารพ ในหลักการข้อที่ ๑ ที่แก้ไขนิยามของคำว่า "เกษตรกร" ในมาตรา ๕ เพื่อให้ ส.ป.ก. อาจจัดที่ดินหรือสงวนหรือให้เช่าแก่ผู้มีใช้เกษตรกรรมแต่ประสงค์จะเป็นเกษตรกรได้นั้น ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร ได้ปรับปรุงข้อความในส่วนที่แก้ไขใหม่ เงื่อนไขหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนรัดกุม รอบคอบยิ่งขึ้น โดยระบุไว้ว่าผู้ประสงค์จะเป็นเกษตรกรนั้น ต้องเป็นบุคคลยากจนหรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรมหรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกร บุคคลทั้ง ๓ ประเภทนี้ต้องไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเอง อีกประการหนึ่ง พื้นที่ที่จะจัดสรรให้กับเกษตรกรที่ได้เข้าครอบครองทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติก่อนที่พระราชบัญญัติฉบับนี้จะออกใช้บังคับ สภาผู้แทนได้เขียนจำกัดไว้ครอบครัวยังไม่เกิน ๑๐๐ ไร่ แทนที่จะเป็น ๕๕๐ ไร่ตามร่างเดิม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีความสมบูรณ์ในเนื้อหาสาระและแสดงเป้าหมายชัดเจนในอันที่จะให้เป็นเครื่องมือของรัฐบาล เพื่อแก้ไขปัญหาที่ทำกินของยากไร้โดยแท้จริง ในขณะที่เวลานี้ค่าหนึ่งถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในทางปฏิบัติและทางแก้ไขไว้ด้วยแล้ว จึงกราบเรียนเสนอให้สภาแห่งนี้ได้โปรดพิจารณาและอนุมัติร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้สามารถบังคับใช้เป็นกฎหมายต่อไป ขอกราบขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา มีท่านผู้ใดจะอภิปรายหรือแปลคำขวัญ เชิญคุณหญิงศรีคุณหญิงแรม พรหมโมบล บุญประสพ ท่านประธานที่เคารพ สำหรับร่างพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฉบับนี้ ดิฉันเข้าใจในความปรารถนาดีและเจตนาเอื้ออาทรของรัฐบาล และของท่าน ส.ส. ผู้เสนอ ซึ่งมีความหวังดีกับชาวเกษตรกรซึ่งจัดว่าเป็นรากฐานของเศรษฐกิจส่วนหนึ่งที่นำความวิวัฒนาการมาสู่ประเทศ แต่เมื่อพิจารณาตามที่ท่านรัฐมนตรีได้กราบทูลแจ้งในเรื่องหลักการมานี้ ดิฉันขอประทานกราบเรียนว่า ใน (๔) ในหลักการนั้น ได้มีคำว่าแก้ไขมาตรา ๒๖ และเพิ่มมาตรา ๒๖ ทวิ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการในการนำที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ มาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน สำหรับกรณีนี้ดิฉันขอความกรุณาได้โปรดพิจารณาตามหลักการนี้ว่า ไม่ได้ปรากฏในมาตรา ๕

ที่เขียนว่าให้ยกเลิกมาตรา ๒๖ และในร่างก็ไม่ปรากฏว่ามีมาตรา ๒๖ ทวิ เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่ากรรมาธิการได้พิจารณาไปแล้ว คิดว่าจะไม่มีโอกาสได้กรรมาเขียนในเรื่องหลักการ เพราะวิธีการปฏิบัตินี้จะอธิบายในเรื่องหลักการไม่ได้ จึงขอประทานกรรมาเขียนไว้ ณ ที่นี้ด้วย และส่วนใน (๔) ว่าแก้ไขมาตรา ๒๔ แต่ที่จริงนั้นในร่างเป็นการเพิ่มวรรคสามเท่านั้น ไม่ได้แก้ไขมาตรานี้แต่อย่างใด จึงควรที่จะเขียนหลักการเสียให้ถูกต้องตามความเป็นจริงในร่างพระราชบัญญัติ

และข้อที่ ๒ คิดว่าใครจะขอประทานกรรมาเขียนว่า มาตรา ๓ เป็นมตินิยม คำว่า เกษตรกร คงยึดข้อความตามกฎหมายปัจจุบันว่า เกษตรกร หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก แต่ได้เพิ่มถ้อยคำต่อไปนี้ว่า ให้หมายความรวมถึงบุคคลผู้ยากจน คำว่า ยากจน นั้นไม่มีหลักวินิจฉัยกำหนดความแน่นอน ใดๆ -----

ในพจนานุกรมก็เขียนไว้แต่เพียงว่า ยากจน แปลว่า เชื้อใจ หรือไร้ทรัพย์ น่าจะเขียนเป็นเรื่องคุณสมบัติไว้เลยว่า เช่นเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้อะไรเลย แต่มีสุขภาพ พละนาวยดีพอที่จะทำการ เกษตรกรรมด้วยตนเองได้เป็นต้น ส่วนเขียนไว้ว่า ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาขหมายความถึงในทางปฏิบัติเท่านั้น

ข้อที่ ๓ คิฉินขอประทานกราบเรียนว่า ขอทำความเข้าใจสักหน่อยว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้จะใช้ในเขต กทม. หรือไม่ คิฉินเห็นแล้วว่า ในมาตรา ๕ นั้น บอกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาใช้ใน กทม. ด้วย เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ากฎหมายฉบับนี้ หรือว่ากฎหมายปัจจุบันมาตรา ๒๕ ได้กล่าวคำว่า ทองที่ อำเภอล และจังหวัด และกรมแก้ไข มาตรา ๒๕ โดยมาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ยิ่งใช้โดยคำว่า ตำบล อำเภอล ซึ่ง กทม. เรียกพื้นที่ทั่ว ๆ ไปว่าเป็นเขตแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ามีพระราชกฤษฎีกาเกิดขึ้น มาตรา ๒๕ นี้มีเป็นจุดบกพร่องในการที่ไม่ได้กำหนดไว้คำว่า เขตใน กทม. ไว้หรือ คิฉินขอประทานกราบเรียนเท่านั้นค่ะ ขอพระคุณมาก

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : กราบเรียน ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ผมขอลอญาคกราบเรียนชี้แจงข้อสงสัยของคุณหญิง ที่ไค้กรุณาเสนอแนะครับ

ในประเด็นแรกก็ตามว่าหลักการที่กำหนดไว้ใน (๔) ที่พูดถึงมาตรา ๒๖ ทวิ แต่ในเนื้อในนั้นไม่มีมาตรา ๒๖ ทวิ ขออนุญาตเรียนว่าตามร่างเดิมของรัฐบาลนั้น ได้มีการแก้ไขมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๖ ทวิ เพื่อที่จะปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการนำที่ดินของรัฐประเภทต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิรูป แต่ว่าในการพิจารณาของ สภาผู้แทนราษฎร ได้รวมวิธีการเหล่านั้นไว้ในมาตรา ๒๖ เพียงมาตราเดียว มาตรา ๒๖ ทวิ จึงไม่จำเป็นจึงได้คัดออกไปแล้วนะครับ ในร่างจึงไม่มีมาตรา ๒๖ ทวิ อีก ในประเด็นที่ ๒ ที่ไค้กรุณาซักท้วงว่าจริง ๆ มาตรา ๒๕ นั้นมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มีแต่การเพิ่มวรรคสุดท้ายเข้าไป เท่านั้น ขออนุญาตเรียนว่าในทางงานร่างกฎหมายนั้นในกรณีอย่างนี้ถือว่ามีการแก้ไขมาตรา ๒๕ โดยวิธีการเพิ่มวรรคเข้าไปครับ จึงต้องเขียนในลักษณะอย่างนั้น

ประการที่ ๒ ที่ตามถึงคำว่า ยากจน ว่าไม่มีหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัย
 ครั้น ในชั้นพิจารณา ร่างกฎหมายฉบับนี้ ได้ตระหนักถึงข้อห่วงใยในเรื่องนั้นว่า
 การที่จะวินิจฉัยคำว่า ยากจน นั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะยุ่งยากและคงจะเขียนอะไรลงไป
 เป็นตัวบทที่ชัดเจนได้ยาก จึงได้ไปกำหนดเอาไว้ในคำนิยามของคำว่า เกษตรกร นั้นเอง
 ในตอนท้ายว่าทั้งหมดนั้นจะครบจะเป็นคำว่า ยากจน ก็ที่ จะการศึกษา ก็ เป็นบุตร
 ของเกษตรกร ก็ดี ทั้งหมดจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ซึ่งจะได้ไปกำหนด
 ในพระราชบัญญัติอีกครั้งหนึ่ง ความชัดเจนก็จะมีอยู่ที่ตรงนั้นครับ

ประการที่ ๓ ที่ถามว่าจะใช้ใน กทม. หรือไม่ ขออนุญาตเรียนว่า
 อาจจะมีเป็นไปได้ที่วันหนึ่งอาจจะมีการใช้กฎหมายปฏิรูปใน กทม. เพราะจะมีบางส่วน
 ที่ยังอาจจะปฏิรูปได้ แต่คงจะมีน้อยมาก -----

แต่อย่างไรก็ตามซึ่งมีอยู่แล้วในกฎหมายปัจจุบันนี้ แต่อย่างไรก็ตามที่โครงการเป็นห่วงว่าเหตุใดจึงไม่ใช่คำว่า เขตและแขวงให้สอดคล้องกันที่เขียนเอาไว้ใน ททท. ขออนุภาคเรียนนะครับว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ออกมาก่อน ททท. และพระราชบัญญัติของ ททท. นั้นใครรองรับไว้แล้วว่าที่กฎหมายใดผูกถึงคำลี้กดิ์ คำเอกถ์ให้หมายถึง เขตและแขวงของ ททท. ด้วยครับ
ขอพระราชคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

พลโท รวมศักดิ์ ไชโยภินันท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลโท รวมศักดิ์ ไชโยภินันท์ กระผมมีเรื่องที่จะตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดินไว้ดังนี้ครับ

อันแรกนั้นการแก้มาตรา ๓ นะครับ ว่าผู้มีปฏิติการ เกษกรนั้นต้อง เป็น เกษกรกรหรือผู้ประสงค์จะ เป็น เกษกรกระครับ ที่มีข้าราชการประจำนี้ครับอย่างมีที่ ๕ ไร่ ๑๐ ไร่ เพื่อทำเกษตรนั้นจะมีสิทธิหรือเปล่าตามนี้ครับ แล้วเขยวมจะแปลงคือไปครับ ที่ผมพูดนี้หมายความว่าไปแบ่งมาจากกรแบ่งจากการปฏิรูปนะครับ เขาจะไปแบ่งจาก เจ้าของที่ดินซึ่งมีที่ดินอยู่แล้วแต่ ว่าปฏิรูปเขาไปครอบนครับ เขาไปขอแบ่งแล้วข้าราชการนี้จะมีสิทธิใหม่ครบนันนี้ครับ แบ่งซื้อหรือแบ่งด้วยความชอบรักใคร่ก็ได้ครับ อันนี้อันหนึ่งนะครับ

๒. ที่ดินจังหวัดที่มีการทอง เทียว โดยเฉพาะจังหวัดกาญจนบุรีของผมนี้เอะและว่าก็มีปฏิรูปเขาไปเกี่ยวข้องอยู่ด้วย เจ้าของที่ดินอาจจะแบ่งใหญ่จะไปทำเกี่ยวกับทำห้ที่อะไรก็ได้แล้วแต่ความห่วยเขาสำเนาไพร่ต่าง ๆ แม้ว่ามีนครับ ก็ไม่มีสิทธิอีกนะ เพราะว่าไม่ใช่เกษตรกรนะครับ

ประการสุดท้าย ซึ่งผมเคยทำหนังสือถึงรัฐมนตรี เกษกร ๆ มาแล้วนครับ
เมื่อกฎหมายปฏิรูปไว้รออกมานี้ เพราะผมได้รับการร้อง เรียนจากชาวบ้าน คำนั้น ผู้ใหญ่บ้านว่า
X
อายุพื้นที่ เขาทำกินอยู่นั้นไม่ใช่ป่าสวน ไม่ใช่ที่สาธารณะ แล้วไม่ใช่ที่ดินสาธารณะประโยชน์
ทำไม่ปฏิรูปเขาไปครอบงำเขา อายุที่ดินนี้มี ๓๐ กว่าเจ้าของ ในแต่ละเจ้าของบางคนที่
น.ส. ๓ บางคนมี ส.ค. ๑ บางคนมี ภ.บ.ท. ๖ ภ.บ.ท. ๕ พวกที่มี ส.ค. ๑ กับ น.ส. ๓
นั้นปฏิรูปไม่เกี่ยวข้องซึ่งกิติ ๆ กันละครับ แต่ว่า ภ.บ.ท. ๖ ภ.บ.ท. ๕ นี้ เขาถือมา ๓๐ ปี
๕๐ ปีแล้ว ปฏิรูปเขาไปครอบทำให้เขาเดือดร้อนนครับ นี่ผมก็ถามรัฐมนตรี เกษกร ๆ ไปหลาย
เดือนแล้ว ก็ตอบมายัง ไม่ถูกต้องแล้วที่ผมไม่ได้ไปหาอีกก็เลยมาถามที่ประชุมนี้ว่า จะทำอย่างไร

ต่อไปแล้วควรจะแก้ไขอย่างไรครับ เพื่อให้เกิดความสะดวกทั้ง ๒ ฝ่าย และที่แน่ ๆ เวลา
 นี้ที่กินที่ปฎิรูปที่เมืองกาญจนบุรีนี้ถูกกำกับ น.ส. ๓ มี ส.ค. ๑ หรือมีโฉนดนี้แพงมาก
 ที่มีเกษตรกรก็ขายไม่ได้ ขายก็ขายถูก ๆ เพราะว่าผู้ไปซื้อนั้นก็เป็นการขกรบ้าง
 หรือว่าเป็นคนที่ไม่ได้อยู่ในกฎเกณฑ์บาง ก็เขาก็ไม่สามารถจะแบ่งที่ดินอันนี้ใหญ่ที่จะกองการได้
 อันนี้ เป็นเรื่องอันหนึ่งซึ่งผลจากการร้องเรียนจากชาวบ้าน และท่าน ผู้ใหญ่บ้านมา ผมงขอ
 เรียนเท่านั้นครับ ขอคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านรัฐมนตรีครับ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : กราบเรียน

ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภาเกียรติ กระผมขออนุญาตเรียนชี้แจง บัง เจริญ เรื่องกฎหมาย
 ฉบับใหม่ เป็นประธานกรรมาธิการอยู่ในชั้นสภาผู้แทนราษฎร เลยจำได้มากกว่าท่านรัฐมนตรี เกษตร
 หน่อย จึงขออนุญาตจะชี้แจงแทนท่านด้วยคำถามของท่าน พลโท รวมทั้งก็ ที่ว่า ข้าราชการ
 ประจำจะมีสิทธิไปขอแบ่งจาก เกษตรกรได้หรือไม่ ขออนุญาตเรียนและครับว่าตามกฎหมาย
 ปฏิรูปที่ดินนั้นเราปฏิรูปเพื่อให้เกษตรกรที่มีถิ่นทำกินสำหรับเกษตรกรที่ไม่ที่ดินเป็นของตัวเองนะครับ
 แล้วก็กำหนดเอาไว้ด้วยว่าเมื่อได้ที่ดินแล้วจะโอนไปไม่ได้ เว้นแต่จะโอนให้กับสำนักงาน
 ปฏิรูปที่ดินเท่านั้น ต่อไปอาจจะโอนได้กับ ธ.ก.ส. ด้วย อย่างไรก็ตามในกรณีอย่างนั้นนี้
 ข้าราชการประจำจึงไปซื้อหรือไปขอแบ่งจากเขาไม่ได้หรอกครับ เพราะเหตุที่ว่าข้าราชการ
 ประจำเองก็ ๑. ก็ไม่ใช่เกษตรกร และ ๒. ที่ดินแปลงนั้นก็ไม่สามารถจะโอนไปยังคนอื่น
 ทั่ว ๆ ไปได้ นอกจากเป็นการตกทอดทางบรรด ถ้าข้าราชการประจำนั้นเป็นผู้ของ เกษตรกร
 ก็อาจจะได้รับโอนได้ในฐานะ เป็นผู้รับมรดกนะครับ

ประการที่ ๒ เจ้าของที่ดินจะแบ่งไปเพื่อทำ รีสอร์ท (Resort) ได้ไหมในเมื่อ
 ไม่ใช่เกษตรกร คำตอบก็คงเป็นอย่างเดียวกันครับ ถ้าที่ดินที่เป็นที่ที่เกิดโดยมาโดยการปฏิรูป
 ก็โอนแก่กันไม่ได้เช่นครับ การจะซื้อทำประโยชน์อย่างอื่นนั้นเขาจะมีระเบียบข้อบังคับของ
 สำนักงานปฏิรูปที่ดินด้วย

LIART

ประกาศที่ ๓ ขีดควมว่า ทำไมสำนักงานปฏิรูปจึงไม่ประกาศเขตปฏิรูปครอบงำที่ดินซึ่งไม่ใช่เป็นป่าสงวน ไม่ใช่เป็นที่สาธารณประโยชน์ ขอดูญาคกรามเรียนอย่างนั้นะครับ ว่า การประกาศเขตปฏิรูปที่ดินนั้นประกาศไปในที่ที่ซึ่ง เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีแต่ไม่เพียงพอในการทำมาหากินนะครับ ก็จะประกาศไปตรงนั้น ถ้าที่ดินที่อยู่ภายในเขตที่ประกาศนั้นเป็นที่ดินของเอกชนที่มีสิทธิโดยชอบธรรมอยู่แล้ว ถ้าสำนักงานปฏิรูปจะเอาที่ดินนั้นมา ก็จะต้องไปซื้อและก็จ่ายค่าตอบแทนให้เขา ถ้าเป็นที่ดินของรัฐ รัฐก็จะสามารถเอามาได้แล้วก็ไปจัดสรรให้กับคนที่ซึ่งอยู่ในพื้นที่นั้นเป็นอันดับแรกที่ไม่ใช่ที่ดินทำกินหรือมีที่ดินไม่เพียงพอ กฎเกณฑ์จะเป็นในลักษณะอย่างนั้น เพราะฉะนั้นในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเขตปฏิรูปที่ดินไปครอบงำที่ดินของใคร นั่นนะความเดือดร้อนจะมีเบื้องต้นก็เพียงแต่ว่าในการทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับที่ดินแปลงนั้นจะทำได้ก็ต่อเมื่อมาขออนุญาตขอเอาสำนักงานปฏิรูปที่ดินเสียก่อน ความจริงความข้อนั้นก็เป็นความลำบากที่เกิดขึ้นกับราษฎร เป็นจำนวนมากเพราะตามกฎหมายปัจจุบันนั้นในการประกาศเขตปฏิรูปให้ใช้เขตอำเภอเป็นหลัก เพราะฉะนั้นเวลาประกาศก็ต้องประกาศไปทั้งอำเภอ ที่ดินจำเป็นจะต้องปฏิรูปหรือไม่ก็ต้องอยู่ในเขตปฏิรูปทั้งนั้นนะครับ แล้วจึงค่อย ๆ ไปลิดรอนออกไปในภายหลัง แทนที่จะลิดรอนโลกโซ่เวลาเป็นมี ๆ ซึ่งราษฎรก็เดือดร้อน ในกฎหมายฉบับนี้นะครับที่เสนอต่อสภานี้จึงได้มีการแก้ไข ถ้าจะตั้งเกณฑ์ในหน้า ๑ นะครับ ในมาตรา ๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ โลกกำหนดเอาไว้ว่า ต่อไปในที่กำหนดเฉพาะที่ดินที่จะดำเนินการปฏิรูปเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้นไม่ใช่ให้ใช้อำเภอเป็นหลัก และถ้าจำเป็นจริง ๆ ไปทำแผนที่ไปทันทีให้ใช้แต่เพียงเขตตำบลเอาไว้ เขตอำเภอ ก็จะลดความเดือดร้อนของราษฎรใหม่อยู่ในกรอบ แม้กระทั่งจะกำหนดเป็นเขตตำบลนะครับก็ยิ่งเขียนต่อไปว่า ถ้ามีเงื่อนไขเขตตำบลนั้นคลุมไปถึง เขตเทศบาลหรือเขตสุขาภิบาลในตำบลนั้นด้วยก็ให้ตัด เขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลนั้นออกไปไม่ให้นำมาพิจารณาอยู่ในเขตปฏิรูป เพื่อไม่คนที่มีที่ดินอยู่ในเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลไม่ต้องเดือดร้อนต่อการมาของญาคกรามทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับที่ดินนั้นอีก เพราะถึงอย่างไรเราก็ยังไม่เอาที่ดินในเขตสุขาภิบาลและเขตเทศบาลมาทำการปฏิรูป ก็ในกฎหมายฉบับนี้จะได้อำนาจความเดือดร้อนไปให้ส่วนหนึ่งซึ่งค่อนข้างจะมากครับ ปัญหาที่ดำเนินการกระแอมจุดไม่ทันครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

พลโท ร่วมศักดิ์ ไชโยภิมิตร ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นจะ
 ทองดีแจจจอีกสักเล็กน้อยครับ เพราะว่าวันที่ออกกฎหมายที่พิมพ์เห็นสภาพที่แท้จริงไม่ใคร่
 ทำงานด้วยกัน ที่ตามรัฐธรรมนูญนั้นออกทองครับ เพราะว่าปฏิรูปนั้นกำหนดกว่าโดยมากเอา
 ป่าสงวนหรือที่ดินสาธารณะ หรือว่าสาธารณประโยชน์อะไรก็ตาม ที่เป็นที่ดินที่อยู่ใน
 เขตอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ๗ ภูมิ และที่ดินอันนี้หากินมาอาจจะถึง ๑๐๐ ปีก็ได้
 สมมุติว่ามีอยู่ ๓๐ เจ้าของนครราชสีมา ในตำบลบ้านเกาะสมุทติชนครราชสีมา เจ้าหนึ่งนั้น เป็นคนที่ฉลาด
 และต้องการเอาที่ดินนี้ไปทำไร่หรือว่าเป็นเอกสารสิทธิ์ ก็ไปแจ้ง ส.ค. ๑ แล้วออก
 น.ส. ๓ โฉนดนครราชสีมา ส่วนอีกเจ้าหนึ่งหรืออีกหลายเจ้า เป็นคนบ้านนอก มีใบ ภ.บ.ท. ๖
 ภ.บ.ท. ๕ เพื่อเสียภาษี ก็ไม่ได้ไปแจ้งจะนครราชสีมา เพราะว่ากลัวว่าเอาโฉนดนั้นมันยุ่งยากแล้ว
 พวกชาวบ้านก็ไม่อยากจะไป ก็เลยกลายเป็นว่าที่ดินแปลงนั้นนครราชสีมาทำกินมานานในไร่ที่ป่าสงวน
 นครราชสีมา ที่มีสิทธิ์ มีใบทะเบียนฆ่าต่าง ๆ ที่ว่านี้ อันหนึ่งมี น.ส. ๓ อันหนึ่งมี ส.ค. ๑
 อันหนึ่ง ภ.บ.ท. ๖ ในที่ดินแปลงเดียวกันนครราชสีมา มีสลับกันไม่ผิด ฉายที่ ภ.บ.ท. ๖ ภ.บ.ท. ๕
 นี้ปฏิรูปเขาไปครอบงำเสีย บอกทองเขาไปปฏิรูป ซึ่งที่ดินนั้นกรมที่ดินจะทำโฉนด ทำ น.ส. ๓
 อยู่แล้วนครราชสีมา แต่ใช้เวลาเป็นปี ๆ นครราชสีมา แต่ว่าพอ ส.ป.ด. ไป หรือปฏิรูปเขาไป
 เขาไปชี้แจงหมด ชาวบ้านก็พยายามจะไม่ยอมให้ทำ แต่ก่อกวนลอมวาทอย่างโน้นอย่างนี้
 เขาก็ยอมให้ทำ อันนี้เป็นเรื่องลำบากและเรื่องเท็จจริงไปอยู่กับแผนที่โฉนดที่เมืองกาญจนบุรี
 หลาย ๆ แห่งนครราชสีมา ซึ่งก็แน่นอนที่ดินจะฆ่าหลักฐาน น.ส. ๓ อยู่แล้ว หรือจะทำ ส.ค. ๑
 ก็ได้ เขาทำไปเลยหมดเรื่องไป แล้วปฏิรูปไม่ต้องเสียงบประมาณเสียคนเขาไปทำด้วย
 แล้วที่เจริญแล้วที่จังหวัดนครราชสีมา ๗ ภูมิ นครราชสีมา ตำบลต่าง ๆ นี้ เขาริเริ่มตามอย่างนี้ว่าจะ
 แก้ไขได้ไหมว่า ถ้าที่ดินซึ่งกรมที่ดินของอำเภอหรือจังหวัดก็ตามจะฆ่า น.ส. ๓ หรือ
 ทำอย่างอื่นแล้วก็ได้เขาทำต่อไป

แล้วก็มีนักด้นครัม ที่แปลงเคียวมี น.ส. ๓ มี ส.ค. ๑ มี ภ.บ.พ. ๖ อ้าย น.ส. ๓ กับ ส.ค. ๑ ปฏิรูปไม่เกี่ยวของ แต่ ภ.บ.พ. ๕ ภ.บ.พ. ๖ นี้เข้าไปเกี่ยวข้อง เสียเวลา เสียแรงงาน เสียงบประมาณเปล่า ๆ ก็ที่คืนเขาทำให้อยู่แล้วก็มอบให้คืนไป แล้วผมขอเรียนว่าเราจะแก้ไขนะครัม แล้วมันจะได้รับความสะดวกหลาย ๆ ฝ่ายครัม ขอขอบคุณ

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : กราบเรียน ท่านประธานที่เคารพ ผมขอประทานโทษที่เมื่อสักครู่ฟังคำถามไม่ชัดเจนนะครัม บัดนี้เข้าใจแล้ว ขออนุญาตกราบเรียนว่า มาตรา ๒๖ ทวิ ทั่วทุกถถึงเมื่อสักครู่แล้วที่ว่า ตัดออกไปนั้นละคือมาตราที่เขียนเอาไว้ว่าห้ามไม่ให้กรมที่ดินออกเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ ที่สำนักงานปฏิรูปที่ดินไปประกาศเขตปฏิรูปที่ดินไว้ ในการพิจารณาของกรมราชากร ในสภานิติบัญญัติก็เห็นว่าอย่างนั้นจะ ~~เกิด~~เกิดความเดือดร้อนโดยไม่จำเป็นนะครัม X ก็ตัดมาตรานั้นออกไป ต่อไปนี้ก็ยังจะสามารถดำเนินการได้ เว้นแต่เป็นที่ดินซึ่งไม่ใช่เป็นของเขา โขบชอบชรณะครัม เช่นเป็นที่ส่วนใหญ่ที่เมืองกาญจนบุรีนะครัม ท่าน พลโท รวมศักดิ์ ก็คงจะทราบดีว่าทหารโคสวงเอาไว้อันราชการทหารนี้เกือบครึ่งจังหวัด เพราะฉะนั้น ไปจับที่ทรงไหนนี้เป็นที่สวนไว้ใช้ในราชการทหารทั้งสิ้น คราวนี้ถ้าทหารยังคิดว่าจำเป็น ที่จะคงสวน หรือไม่บอกให้ราษฎรเข้าไปอยู่ การที่จะออกเอกสารสิทธิ์ก็คงจะคง ดึง ๆ กันเอาไว้ก่อน ถ้าออกกันไปปานนั้นก็คงจะหมดแล้วอาจจะกินเขาไม่ถึงในคายทหารด้วย ก็ไค่นะครัม

X ประธานวุฒิสภา : เชิญครัม
พลโท รวมศักดิ์ โขโยมิินทร์ : ท่านประธานที่เคารพ เสนอในฐานะ X
ผู้แทนปวงชนผู้ดักทีเถอะครัม คือถ้าที่ทานรัฐมนตรีท่านตอบเมื่อกันผมก็พอจะเข้าใจ
แต่ยังไม่ชัดเจนนะครัม หมายความว่าที่คนทีแปลงหนึ่ง ๆ ซึ่งมีหลายสิบเจ้าของ
แต่ในหลายสิบเจ้าของ เจ้าของอีกหลายเจ้าของก็มี น.ส. ๓ มี ส.ค. ๑ และมี ภ.บ.พ. ๖
และที่ดินแปลงนี้กรมที่ดินพยายามจะทำให้มันมีหลักฐานทางเอกสารสิทธิ์อยู่แล้ว และที่ดินแปลงนี้
ปฏิรูปจะไม่เกี่ยวข้องอะไรใหม่ครัม

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ กระผมเชื่อว่าถ้าเป็นที่ดินซึ่งกรมที่ดินสามารถที่จะไปออกเอกสาร สิทธิ์ ได้

ประธานวุฒิสภา : เชิญครับ

นายทอง โพธิ์อาน : ขอบพระคุณมากครับท่านประธาน กระผม
ทอง โพธิ์อาน โดยหลักการแล้วผมเห็นว่าเป็นหลักการที่ดีนะครับท่านประธานครับ
แต่ว่าในแนวทางในการที่จะปฏิบัติจริง ๆ นั้นนะครับ ผมเชื่อว่าโอกาสจะเป็นไปได้
หรือไม่เพียงใดนั้นคิดว่านี่เป็นเรื่องที่สำคัญท่านประธานที่เคารพครับ จะมองเห็น
นะครับว่าในปัจจุบันนี้มีพวกเกษตรกรที่ทำไร่ ทำนา แล้วก็ล้มเหลวเป็นจำนวนมากและ
ก็ปรากฏว่าต้องขายที่ขายทางนะครับก็ต้องมีการแรงงานสัญจร เข้ามาอาศัยในกรุงเทพฯ
เป็นจำนวนมากก็เนื่องจากว่าในภาคเกษตรนั้นล้มเหลว แต่ก็มีปรากฏว่าคนจำนวนมาก
น้อยครับ ท่านประธานครับ ที่ไม่เคารพศกติกายของบ้านเมืองนั้นครับมีการมุกทักท้วงบ้าง
กันเป็นอย่างมากมาย แต่คนที่เคารพศกติกายของบ้านเมืองนั้นครับก็ปรากฏว่าต้องยอม
เสียที่เสียทางนะครับไปขายแรงงานต่างประเทศ บางคนก็ถูกเขียนตีไบนยะครับถึงถูก
ยิงเป้าก็มี ทั้งนี้เพื่ออะไรครับเพื่อนำเงินเข้ามาพัฒนาครอบครัว เพื่อนำเงินเข้ามาพัฒนา
ประเทศชาติให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง เมื่อบุคคลเหล่านี้ครับอยู่ในต่างประเทศไปขาย
แรงงานขณะนี้ไม่หยอกว่า ๒ แสนคนนะครับท่านประธานครับ เมื่อเขากลับมาในบ้าน
ของเราแล้วนั้นครับเขาจะมีสิทธิ์และจะมีโอกาสจะได้ครอบครองที่ดินอย่างนี้หรือไม่
นะครับ นี่ผมก็อยากจะฝากเอาไว้ว่านะครับ ถ้าเขามีสิทธิ์และก็มีโอกาสในการครอบครอง
ที่ดินเหล่านี้ผมเชื่อมั่นก็จะเป็นอย่างดีสำหรับพวกเขาเป็นอย่างดีมาก แต่ถ้าเขามีสิทธิ์
แต่ไม่มีโอกาสในการครอบครองนั้นผมก็คิดว่าก็เป็นสิ่งที่น่าเสียคายนะครับที่พระชาวมัญชิตี
จรมันนี่จะออกมานะครับ ผมก็อยากจะฝากเรียนท่านประธานว่า เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้
นะครับเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญและก็น่าไปจับจองอยู่แล้วขณะที่ เป็นข่าว เป็นจำนวนมาก
นี้ครับที่จะมีการถูกแปรนะครับที่จะจับจองเหลือเพียงประมาณตามที่มีการกำหนดกันไว้
ผมคิดว่ามันจะไปเกิดสงครามที่ดินนะครับท่านประธานครับ เพราะเท่าที่เราสังคมครับทั้ง
ข่าวก็บอกว่าหลายคนไม่ยอมแล้วนะครับ หลายคนบอกไม่ยอม บอกถ้าเข้าไปจับจองเมื่อไร
หรือเข้าไปออกการครอบครองเมื่อไรก็เกิดการสงครามแน่นอนครับ ผมก็ฝากท่านประธาน
ไว้ด้วยว่า เพราะในเรื่องของกฎหมายปฏิรูปที่ดินนั้น เป็นสิ่งที่สำคัญครับอยากจะฝากท่านประธาน
ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณอนุศักดิ์ครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นผมต้องขอขอบพระคุณที่รับมา
 และท่านผู้แทนราษฎรได้เสนอด้วยความเป็นห่วงใยแก่พี่น้องเกษตรกรชาวนา ชาวไร่ที่จะได้
 มีโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินนั้นครบเกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๕
 เวลาที่ถึงเวลาหลายปีแล้วก็ไม่ค่อยมีโอกาสได้พัฒนา แต่ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 อยากจะกราบเรียนครบตามมาตรา ๓ นั้นคำนิยามว่า เกษตรกร ซึ่งหมายถึงผู้ประกอบ
 อาชีพเกษตรกรรวมเป็นหลักและใช้ความหมายรวมถึงบุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทาง
 เกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกรบรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกร เป็นของตัวเอง
 และประสงค์จะประกอบอาชีพเป็นเกษตรกรรวมเป็นหลักนั้น ท่านประธานที่เคารพกระผม
 เป็นห่วงเหลือเกินครับว่า เกษตรกรนั้นคำนิยามอันนี้จะกินความหมายออกไป โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งผู้จบการศึกษาทางด้านเกษตรกรรมนะครับ บางท่านที่ส่งลูกหลานไปยังต่างประเทศ
 นะครับแคกลับมาก็สามารถที่จะมาจับจองที่ดินอันนี้ได้ แม้แต่คำนิยามว่า ประสงค์จะ
 ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม ก็หมายความว่าบางท่านที่นอนอยู่ที่บ้านนี้ก็สามรถจะมี
 ที่ดินได้เหมือนกันท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่ากฎหมายปฏิรูป
 ที่ดินนั้น เป็นสิ่งที่อยู่ในฐานะที่ผมเป็นประธานกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทยนั้นมีความ
 ใฝ่ฝันอยากที่จะให้ปฏิรูปที่ดินนั้นเป็นปฏิรูปอย่างจริงจัง เท่าที่ผ่านมามผมอยากจะกราบเรียน
 ครบว่า โดยที่ประชาชนเคยพูดเสมอว่าเหมือนปฏิรูปในการทำงานของปฏิรูปที่ดินเท่าที่ผ่านม
 นั้นไม่ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ในชนบทนั้นปฏิรูปที่ดินก็
 เข้าไปประกาศเลยว่าในเขตพื้นที่นี้จะต้องมีปฏิรูปที่ดินรีบเร่งในพื้นที่ของคนที่ที่ดินขายให้
 ปฏิรูปที่ดิน

แต่เวลาก่อนที่จะขายไปปฏิรูปที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะขายไปให้แก่เกษตรกรนั้น
 หานประชาชนที่เคารพครับ ปรากฏว่าหตุกิจกรมต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่หลายที่ในระดับ
 ก็มีการวิ่งเต้นมีการเสียเงินเสียทองกันในระดับ ใครจะอยู่ในที่ติดริมน้ำ ใครจะโคไม่โค
 ที่จริงมันเป็นอย่างนั้นครับ หานประชาชนที่เคารพ มีหลักฐานสามารถยืนยันได้ หานประชาชน
 ที่เคารพ ผมเป็นห่วงเหลือเกินครับว่า เกษตรกรที่คิดที่จะไปเป็นเกษตรกรกรมก็สามารถ
 มีที่ดินโค่นครีบ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ในระดับนี้อาจจะกราบเรียนครับว่าเกษตรกรในขณะ
 ที่ดินก็ไม่มีอยู่แล้วเป็นของตัวเอง ประชากรทั้งประเทศมีอยู่ประมาณ ๕๕ ล้านคนเป็น
 เกษตรกรเสียประมาณ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ของประเทศที่ไม่พอ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ว่า เกษตรกรสามารถมีได้ถึงประมาณ ๑๐๐ ไร่
 หานประชาชนที่เคารพ เกษตรกรโดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้ถ้าหาว่ารัฐบาลจะจัดให้สัก
 ๕๐ ไร่อาจจะถามหานประชาชนว่า เกษตรกรสามารถในระดับที่จะมีเงินไปลงทุนในการทำ
 มนอยากจะทำเรียนครับว่าปฏิรูปที่ดินนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหลาย ๆ ประเทศในระดับ
 การที่รัฐบาลจัดเอาที่ดินบางส่วนโค่นของรัฐบาลมาจัดให้กับเกษตรกร และในขณะเดียวกันนี้
 เมื่อเกษตรกรประสงค์จะดำเนินธุรกิจในด้านเกษตรกรรมในระดับหรือเกษตรกรก็สามารถ
 ที่จะดำเนินการไปได้ แต่เมื่อพอออกมาสักพักหนึ่งระดับปรากฏว่ามีการขายกัน มีการโอน
 สิทธิ มีการธุรกิจต่าง ๆ นานาในรูปแบบนิติกรรมอำพราง เกษตรกรจริง ๆ ก็ไม่มี
 โอกาสที่จะได้ที่ดินมาหากินอันนั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งนี้ครับกฎหมายบางประเทศ
 สามารถที่จะตกทอดไปยังทายาทได้ แต่ในขณะที่เขยวตาหากทายาทคนนั้นเองไม่สามารถ
 ที่จะดำเนินการธุรกิจเกี่ยวกับด้านเกษตรกรรมได้ ที่ดินอันนั้นก็ควรจะกลับมาสู่รัฐ
 และรัฐก็สามารถที่จะจำหน่ายจ่ายโอนไปให้กับคนที่เกษตรกรที่ยากจนอีก หานประชาชนที่เคารพ
 กระผมเป็นห่วงเหลือเกินครับว่า กฎหมายปฏิรูปดังกล่าวนี้จะเปิดช่องว่างให้สำหรับคนที่
 ฐานะในทางเศรษฐกิจที่ดี คนที่เป็นเกษตรกรจริง ๆ คงจะไม่โค่นประโยชน์เท่าที่ควร
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหาว่ารัฐบาลในระดับที่มีความจริงใจที่จะปฏิรูปที่ดินแล้วนั้น เราควรจะ
 กำหนดแน่นอนว่าสมมุติ ๕๐ ไร่ รัฐบาลก็ต้องช่วยเหลือทางการเงินก็ หรือมีปัจจัยในการ
 ผลិតก็ เพราะขณะนี้เกษตรกรทั่วประเทศ เป็นหนี้สินล้นพ้นตัวหานประชาชนที่เคารพครับ

เป็นที่สิ้นทั้งนั้น แม้แต่ขณะนี้ก็เป็นหนี้ไม่สามารถที่จะชำระหนี้ได้ถูกต้องร้องกันตามที่ เป็นข่าว
 ในหนังสือพิมพ์อยู่ตลอดเวลาหาหนทางที่ เคารพ กระผมก็เป็นห่วง เหลือเกินว่าที่ ๑๐๐ ไร่
 นครชัยเกษมครกจะหาได้โดยไม่มีปัญหาใหม่ครั้น นอกเสียจากรัฐจะไปจัดบริการให้ทั้งหมด
 หาหนทางที่ เคารพ กระผมอยากจะทำกรรมาเรียนต่อไปว่า การที่กฎหมายปฏิรูปที่ดินออกมา
 แล้วนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นห่วง เหลือเกินในตำบลป่าสงวนที่เสื่อมโทรมนครชัย ซึ่งจะต้อง
 ให้การ เติบโตจนสัมปทานป่าสงวนโดยปริยายอยู่แล้ว โดยไม่ต้องผ่านทางการดูแลและการกลั่นกรอง
 ของคณะกรรมการพระราชบัญญัติป่าสงวน จะทำให้การประกาศ เขตปฏิรูปที่ดินใน เขตป่าสงวน
 ได้เลย หาหนทางที่ เคารพ กระผมอยากจะทำกรรมาเรียนครั้นว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 เราจะต้องเข้ามาให้ด้วยส่วนงานปฏิรูปที่ดินนั้น จะถูกต้องหรือไม่นั้น ผมอยากจะทำกรรมาเรียน
 ตามว่าหาหนทางที่หลักเกณฑ์อะไร เป็นประกันว่า จะไม่กำหนดเขตปฏิรูปในป่าที่ยังคงสภาพอยู่
 ประเด็นที่ ๒ หาหนทางที่หลักเกณฑ์อย่างไรที่จะคงพื้นที่ในเขตการ เพาะปลูกป่าไว้
 ประเด็นที่ ๓ การให้เขาคืนคืนก็ไม่ต้องมีการควบคุมกลั่นกรองเช่น ระเบียบ
 ส.ท.ก. ของกฎหมายป่าสงวน

๔. มีอะไรที่จะเร่งรัดให้ที่ดินที่ประกาศไว้ในปฏิรูปนครชัย ประกาศไว้ที่แสนไร่
 ในพื้นที่อะไรบาง ก็พื้นที่ในนครชัยในเขตอำเภออะไร หาหนทางที่ เคารพ กระผมอยากจะทำ
 กรรมาเรียนต่อไปว่า ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินนั้นเราจะกำหนดเจาะจงไปใหม่ว่าเอาเลือกจังหวัดไหน
 อำเภอไหน ถ้าหากว่ามีการปฏิรูปจริงควรที่จะประกาศให้ทั่วกันหมดทั่วประเทศนครชัย
 ในมีความเสมอภาคกันทุกจังหวัดนครชัย และผมเป็นห่วงอย่างยิ่งครั้นว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 ในปัจจุบันนี้นั้น เกษตรกรจะเข้าไปปลูกในป่าสงวน จะมีเขื่อนกั้นน้ำเบื้องหลังจะมีนายทุน
 อยู่ข้างหลังนครชัยมีการส่งเสริมเขาไป หลังจากที่ถูกเสร็จเรียบร้อยแล้วที่ดิน
 หนึ่งหลายนั้นก็กลับไปสู่นายทุน โดยใช้หน้าที่กรมอำเภากลาง ๆ หลายรูปแบบ

ทำอย่างนั้นอยู่ต่อไป และขออนุญาต เรียบนระบับว่าเราจะทำใจ เราจะทำอย่างมาจาก
 สภานุเคราะห์ราษฎรครั้งนี้ก็นึกยากเย็นแสนเข็ญ เพราะมีหลายท่าน เองก็มีความเป็นไปเป็นการไปคุ้มครอง
 ชาวบ้าน ไปหลอกลวงชาวบ้านว่าจะจัดที่ดินให้ เขาทำกินแล้วก็ไม่ยอมให้ โยมโยมให้ชื่อขายกัน
 อย่างนี้ เท่ากับว่าไปหลอกลวงชาวบ้าน ซึ่งก็เป็นกรยากที่จะชี้แจงให้ เห็นว่าการจัดที่ดินของรัฐให้
 กับเอกชนไปทำกินนั้นจะเป็นการที่รัฐต้องการที่จะแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกินให้จบสิ้นกันไป ไม่ใช่
 ว่าพอแก้ไขได้ ๕ ปีแล้วที่ดินก็หลุดมือกันไป แล้วก็ต้องไปจัดกันใหม่อีกที หรือยกมาส่งคนอื่นที่
 ถ้าไม่สามารถจะทำให้ที่ดินที่เราจัดให้ไปแล้วยังคงอยู่ในมือของเกษตรกรได้ต่อไปแล้ว การจัดสรรที่
 นั้นก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้นในแนวความคิดนั้นก็จะเป็นแนวความคิดที่ตรงกัน และใน
 กฎหมายก็ให้มีอย่างที่สุดอนุสัถ์คือการอยู่แลวนะครับ

คำถามที่ถามว่าทำไม่ถึงไม่กำหนดถึง ๑๐๐ ไร่ ทำไม่ถึงไม่กำหนดเพียงแค่ ๕๐ ไร่
 ขออนุญาตกราบเรียนว่า โดยหลักทั่ว ๆ ไปนะครับ ในการจัดที่ดินทำกินให้กับเกษตรกร กฎหมาย
 กำหนดเอาไว้ว่าไม่เกิน ๕๐ ไร่ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ เป็นต้นมากำหนดค่อนข้างนี้ และถ้าเป็นกรณีของการ
 เลี้ยงสัตว์ใหญ่ตามที่กำหนดกันไว้ตามที่คณะกรรมการจะกำหนดก็จะจัดได้ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่ แต่เวลา
 จัดจริง ๆ นั้นยังไม่เคยจัดถึง ๕๐ ไร่ เพราะว่าไม่มีที่ดินจะจัดให้ได้ถึงขนาดนั้น และจริง ๆ ๒๕ ไร่
 ก็พอที่จะอยู่ทำกินได้ เว้นแต่ที่คนนั้นแหล่งเดิมที่น่ะครับ แต่โดยส่วนใหญ่ก็จะจัด ๒๕ ไร่อยู่แล้ว ที่
 ถามว่าทำไมในมาตราที่ใหม่เรามาคราวนี้ถึงมีคำว่า ๑๐๐ ไร่เข้ามา ขออนุญาตกราบเรียนว่าใน
 การจะแก้ปัญหาราวนี้

- ๑๒/๑

จะเข้าไปแก้ปัญหาในที่นี้ที่มันเข้าไปยึดครองในป่าสงวนซึ่งเสื่อมโทรมอยู่แล้ว ที่ดินเหล่านั้น
 นะครับ ก็จะตอบคำถามที่ท่านทรง โพธิ์อ่าน ถามว่าจะแก้ปัญหาในทางปฏิบัติได้อย่างไร
 ในเมื่อคนเขาคงครอบครองอยู่แล้ว เขาก็ต้องสู้ตาย ครับ คำถามอันนี้ละครับมันจะตอบซึ่งกันและกันว่า
 หากไม่เราถึงต้องกำหนด ๑๐๐ ไร่ เราคิดว่า ๑๐๐ ไร่นี้เป็นอัตราสูงสุดที่สังคมควรจะยอม
 ออมยอมกันได้เมื่อเขาเข้าไปครอบครองอยู่ตรงนั้นแล้วเป็นระยะเวลามานานแล้วตั้งแต่ก่อนปี ๒๕๑๐
 อย่างนี้ เราควรจะยอมอมยอมว่าเขาละถ้าเขาถึง ๑๐๐ ไร่ หรือเกิน ๑๐๐ ไร่ก็ขอให้ลดลงมา
 เหลือแค่ ๑๐๐ ไร่ แล้วเอาส่วนที่เหลือจะไต่ไปจัดสรรกันได้ โดยวิธียอมยอมอย่างนี้
 เราก็คงหวังว่าคนที่มันมาเกินขอบเขตจะยอมลดทอนลงมาเพื่อให้ไปแบ่งให้กับชาวบ้านที่ยากจน
 ได้บ้าง มันจะนั่นแล้วถึงเราเอาที่ดินป่าสงวนมาปฏิรูปกันอย่างไร หรือจะเพิกถอนป่าสงวน
 ไปออกเอกสารสิทธิ์กันอย่างไร ที่ดินจะไม่มีวันกระเด็นกระสายไปยังประชาชนผู้ยากไร้ได้เลย
 เพราะทุกที่มันจะมีคนครอบครองไปหมดแล้ว ถ้าไม่กำหนดกฎเกณฑ์เอาไว้เสียให้แน่นอนว่า
 เราจะยอมกันให้ได้ถึงแค่ไหน มันจะไม่มีทางที่จะจัดสรรที่ดินนั้นไปให้เกษตรกรรายอื่น ๆ
 ที่ไม่มีที่ดินทำกินและยากจนได้เลยครับ จึงต้องกำหนดหลักเกณฑ์เอาไว้อย่างที่เขียนเอาไว้
 ในกฎหมายนั้นนะครับ ครับ ที่ท่านเป็นห่วงบอกว่าในทางปฏิบัติน่ามรดกป่าสงวนราษฎรไม่ได้
 เข้าไปผูกมัดด้วยลำพังแนวความคิดของตัวเอง แต่มีนายทุนเข้าไปสนับสนุนให้เครื่องมือเครื่องมือ
 ให้เงินทุนไปผูกมัดแล้วก็รับโอนที่ดินมา ครับ ก็เป็นความจริงครับ เพราะฉะนั้นในกฎหมายฉบับนี้
 จึงได้กำหนดกฎเกณฑ์กันไว้ว่าต้องเข้าไปครอบครองก่อนปีไหน และจะมีได้ไม่เกินเท่าไร
 ที่เป็นปัญหายุ่งยากกันที่เดียวกันไม่ค่อยเข้าใจนะครับ เพื่อที่จะแก้ปัญหาครั้งนั้น
 แก้ปัญหาทั้ง ๒ ประการนั้นนะ ปัญหาหนึ่งก็คือว่า ๑. ต้องไม่ไปไล่ที่เขาเสียจนกระทั่งเขาไม่มี
 ๒. ต้องไม่ยอมให้เขาเสียจนกระทั่งไม่มีขอบเขตอันจำกัด เพื่อที่จะได้จำกัดว่า
 ถึงนายทุนจะผูกปัดกันอย่างไรนั้นครับ เขาก็จะต้องได้เพียงไม่เกินเท่านั้น นั่นคือทางแก้ที่เรา
 คิดว่าเป็นทางออกที่ดีที่สุดเท่าที่จะคิดกันได้ในขณะนี้ ส่วนคำถามข้อที่ ๒ ที่ ๓ ที่ท่านตั้งคำถาม
 ไว้เป็นข้อ ๆ นั้นนะ ผมเข้าใจว่าท่านเองคงจะยังไม่ค่อยเข้าใจคำถาม กรุณาอ่านเฉพาะ
 คำถามนั้นก็แล้วกันนะครับ แล้วค่อยจะพยายามทำความเข้าใจแล้วจะตอบให้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณพิชัยครับ

นายพิชัย วาสนาส่ง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม

นายพิชัย วาสนาส่ง กระผมขอตั้งข้อสังเกตสำหรับที่พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นพระราชบัญญัติ

ที่หวังก็คือเกษตรกร เป็นพระราชบัญญัติที่จะทำให้เกษตรกรที่ยากจนมีที่ทำกิน เป็นของตัวเอง อันนั้นก็จะเป็นความจริงอยู่บ้างนะครับ กระผมจะตั้งข้อสังเกตความมัน เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรเท่านั้น เพราะว่าแต่เดิมนั้น เราอาจจะเคยคิดว่าที่ดินนั้นนะ เป็นของสำคัญสำหรับคนเรา จะใคร่ที่สำหรับทำกินในสมัยโบราณ เป็นอย่างนั้นจริง แต่ปัจจุบันนี้ที่ดินอาจจะ เป็นเพียงประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของการแก้ปัญหาคความยากจนของคนเท่านั้น กระผมเห็นว่าอุบายในการที่จะแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการทำให้เกษตรกรพ้นจากความยากจนแล้วไร้ทำกินนั้น เห็นจะต้องแก้เป็นทางกว้างมากกว่าการที่จะคิดปฏิรูปที่ดินเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามเท่าที่หามาแล้วนี้ กระผมก็เห็นว่ากระผมไม่ขัดข้องในเรื่องนี้ แต่อยากจะต้องข้อสังเกตไว้ ว่าในหลาย ๆ ประเทศการปฏิรูปที่ดินด้านนี้หลายแล้ว เกิดความเสียหายกับบ้านเมืองโคจรจริง ๆ อย่างเช่นในประเทศอิหร่าน เป็นต้น ในสมัยหนึ่งประชาชนในอิหร่านไม่มีที่ทำกิน พระเจ้าซาร์ก็ได้โปรดเกล้า ๆ ให้เอาที่ดินทั้งหลายที่เป็นของส่วนใหญ่นะครับ ซึ่งฝ่ายศาสนานั่นละ เป็นเจ้าของที่ดิน คือสุเหร่าต่าง ๆ เป็นเจ้าของที่ดิน แล้วก็ได้ออกเงินกู้ให้ราษฎรทำมาหากินอยู่บนที่ดินนั้น ทีนี้เมื่อทางฝ่ายรัฐมองเห็นว่าฝ่ายศาสนานี้เป็นผู้ครอบครองที่ดินอันใหญ่จนเกินไปก็เอาไปแบ่ง ธิบเอามาจากฝ่ายศาสนาแล้ว ก็เอาไปแบ่งให้ราษฎรทำกิน ราษฎรโคที่คืนไปแล้วแต่ฝ่ายศาสนาไม่ให้เงินกู้ในการทำการพัฒนาที่ดินนั้นต่อไปอีก ในที่สุดก็ไม่มีผลประโยชน์เกิดขึ้นจากที่ดินที่โคไป เพราะฉะนั้นจึง เห็นได้ว่าอันนั้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ที่ดินนี้เป็นส่วนหนึ่งเท่านั้น รัฐบาลสมควรจะต้องพิจารณาแง่มุมอื่น ๆ ที่จะช่วยความยากจนของราษฎร ทีนี้วิธีการนั้นก็คงจะต้องคิดอ่านในการที่จะหาเงินทุน สมมุติว่า มี.ก.ส. หรืออะไรอยู่แล้วนั้นจะต้องทำให้องค์กรนั้นทันสมัยเมงอื่นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ และให้ไปถึงราษฎรที่ต้องการที่จะทำจริง ๆ เพราะมีเดนั้นนี่ก็จะไปติดปัญหาอย่างที่ว่า ในที่สุดก็จะต้องขายที่ดิน เพราะมีแต่ที่ดินแต่มันทำอะไรไม่ได้ เพราะไม่มีเงิน กระผมเห็นว่าอย่างบางประเทศ เช่น โคที่วันนั้น เขาทำในทางที่ถูกต้อง เช่นการเปิดให้มีการประกอบกรธุรกิจสหกรณ์ขึ้นมา โดยรัฐให้สัมปทานวิธีต่างตัวบ้าง หรือคนที่อยู่ในประเทศบาง และเอาส่วนหนึ่งที่รัฐบาลให้สัมปทานไปนั้นเป็นหุ้นมา แล้วเอาหุ้นไปแลกกับที่ดินซึ่งของเจ้าของที่ดินนั้นและเคยให้เขา

ใหญ่ เป็นเจ้าของที่ดินที่เคยให้เขานั้น เอาที่ดินนั้นมาแลกกับหุ้น แล้วตัวเองก็ไปไต่ผลประโยชน์จากหุ้น ส่วนรัฐบาลก็เอาที่ดินมาปรับเรื่องแหล่งน้ำขนาดเล็กบาง แล้วยังทำงานการชลประทานบ้าง แลวจึงจะจัดแบ่งให้ราษฎรเขาไปครอบครองในจังหวัดที่ดินนั้นมันสามารถจะแก้ปัญหาความยากจนได้จริง เพราะฉะนั้นการคิดถึงเรื่องการปฏิรูปที่ดินนี้ จึงจะคิดแต่ลำพังการจัดแบ่งที่ดินไม่ได้ เพราะประชากรจะมากขึ้น ขณะนี้เรามี ๕๕ ล้านคน อีกประมาณ ๑๐ ปีข้างหน้าเราจะถึงประมาณในราวสัก ๗๕ ล้านคน นี่เป็นเรื่องที่หนีไม่พ้น เพราะฉะนั้นถ้ายังไม่แบ่งออกไป คนที่อยากเป็นเกษตรกร คนที่อยากเป็นอะไรทำอะไรต่าง ๆ นี้ก็คงจะมีมากขึ้น แต่ถาเราให้โอกาสเกษตรกรอย่างเต็มที่อย่างนี้ละก็ แล้วที่สุดเขาก็จะทองแดงใหม่เงินเล็กลงไป เงินลงไปเพราะว่าประเทศขยายอีกไม่ได้ ปากก็ขยายอีกไม่ได้แล้ว เพราะฉะนั้นจึงมีข้อควรระวังอยู่หลายประการ ว่าการปฏิรูปที่ดินนั้นจะคิดเฉพาะการปฏิรูปที่ดินเฉย ๆ ไม่ได้ กลไกอื่น ๆ ที่ จะเข้ามาช่วยในการที่จะทำให้ที่ดินเป็นประโยชน์ เช่น การชลประทาน การทำแหล่งน้ำขนาดเล็ก ซึ่งขณะนี้ยังกระจุกกระจาย พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น เป็นสิ่งที่เหนือเกล้าเหนือกระหม่อมจริง ๆ เพราะได้เข้าไปช่วยในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ แต่ว่ารัฐก็ควรจะเข้าไปช่วยให้สมกับความต้องการของประชาชนในขณะนี้ จึงจะแก้ปัญหาความยากจนได้จริง ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : คุณอัครมภ์

นายอัครมภ์ มกรานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อัครมภ์ มกรานนท์ วุฒิสมาชิก ก่อนอื่นกระผมขอเรียนท่านประธานให้ทราบเสียด้วยว่า ร่างกฎหมายปฏิรูปที่ดินฉบับนี้นั้นครับ ถ้าเมื่อเราจะเห็นในหลักการแล้วนี้ เราจะเห็นในข้อหา ใน (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) อะไรก็แล้วแต่ เรียงมาจนถึง (๘) นะครับ ก็ข้อหาแรกในมาตราหนึ่งยกเลิกมาครานั้นผมเคยเรียนท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายต่อหลายท่านในที่นี้ว่า กฎหมายฉบับใหญ่ ๆ ฉบับมากกว่า ๔ - ๕ แผนฉบับนี้ ได้เคยอ่านกันบ้างหรือไม่ ก็มีหลายท่านบอกว่ายังไม่เห็น เพราะฉะนั้นการจะยกเลิกมาครานั้นเข้าในมาตราหนึ่งเพิ่มมาครานั้นเป็นมาตราหนึ่ง ทวิ เท่านั้น ทวิ นั้น ผมรู้สึกว่าแม่แต่ท่านวุฒิสมาชิกหลายท่านก็อภิปรายกันมาแล้วยังมีความไม่เข้าใจ แล้วก็มีความสงสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๓ คำนิยามของคำว่า เกษตรกร ผมคิดว่าความเคลือบแคลงสงสัยต่าง ๆ เหล่านี้ไม่เฉพาะแต่วุฒิสภาเท่านั้น แม่แต่สภาผู้แทนราษฎรเองก็ได้มีความสงสัยนี้เป็น

เวลาถึง ๓ วัน หรือ ๓ อาทิตย์ ถ้าจะลงมติผ่านออกมาอย่างเร็วกว่าหลักที่เฉพาะ
สมควรมิฉะนั้น เพราะฉะนั้นผมขอใช้สิทธิ์ในการใช้ข้อมติข้อ ๓๕ (๓) เพื่อที่จะ
ให้กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างแท้จริง สมตามเจตนารมณ์
ของรัฐบาลผมขอใช้ข้อมติข้อ ๓๕ (๓) ขอตั้งกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อศึกษาก่อนที่เรา
จะรับหลักการครับ ขอผู้รับทรงครับ

ประธานวุฒิสภา ท่านเลขา ฯ ขวัญมีเสียงรับรองด้วยนะครับ
ผู้รับรองกรุณาอย่าลืมยื่น ออย่าเพิ่งปล่อยจนะครับ เพราะต้องนับให้ครบ ๓๐ ท่านนะครับ
(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง ๑๐๐ คน)

ประธานวุฒิสภา ท่านสมาชิกครับ ได้มีผู้รับรอง ๑๐๐ ท่านพอดี
เพราะอย่างนั้นผู้ตกเป็นอันสมมารถ จะมีท่านผู้ที่มีความเห็นประการอื่นหรือเปล่านั้น
เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายนิชัย ฤชุพันธุ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้เกียรติ กระผมขออนุญาตใช้สิทธิ์ในฐานะเป็นวุฒิสมาชิก
กระผม นายนิชัย ฤชุพันธุ์ ผมไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอที่ที่ท่านสมาชิกถาม เสนอจะครับ
โดยกระผมมีเหตุผลอย่างนั้นครับ

ประการที่ ๑ ร่างกฎหมายฉบับนี้เป็นร่างกฎหมายของรัฐบาล
ประการที่ ๒ ร่างกฎหมายฉบับนี้ได้มีการเสนอ ได้มีการพิจารณาพิจารณา
กันแล้วโดยตลอด ความเข้าใจที่จะยังมีหลงเหลืออยู่ในความสงสัยนั้นก็สามารถจะสอบถาม
และทางรัฐบาลก็พร้อมที่จะชี้แจง

ประการที่ ๓ กฎหมายฉบับนี้ วุฒิสภาจำเป็นต้องพิจารณาไปแล้วเสร็จ
ภายใน ๒๐ วัน และบัดนี้เวลาได้ล่วงเลยมาหลายวันแล้ว

ว. ๗/๒๕๓๖ (ส.)

กระผมเชื่อว่าหากมีข้อสงสัยใด ๆ ก็ดี หากมีข้อคิดใจที่จะแปรญัติใด ๆ ก็ดี ย่อมสามารถที่จะเสนอคำแปรญัติไปในกรรมาธิการที่จะมีการจัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาได้ ผมขออนุญาตกราบเรียนนะครึ้มว่า ข้อสงสัยต่าง ๆ ที่ได้เคยมีการพูดกันก็ดี หรือเหตุผลที่ท่านอาจมองออกโดยที่กฎหมายฉบับนี้ได้มีการแก้ไขในหลายมาตรา แก้ไขเพิ่มเติมมากขึ้นนี้ดีก็ตามที่นำออกไป กฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่เป็นกฎหมายฉบับแรกนะครึ้มที่เป็นเช่นนั้น บางฉบับมีความยาวกว่านี้ตั้งมากมายมหาศาล และมีข้อความที่ค่อนข้างจะยุ่งยากสลับซับซ้อนกว่านี้ เรายังไม่เคยตั้งกรรมาธิการ เรายังไม่เคยส่งสั้ยในความรอมคอบของรัฐบาลเลย บัดนี้เราจะสร้างประเพณีใหม่นะครึ้มว่า เราจะส่งสั้ยในความรอมคอบของรัฐบาลว่าจะต้องตั้งขึ้นมาพิจารณา ก่อนรับหลักการครึ้ม ขอคุณครึ้ม

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครึ้ม เป็นอันว่าผมจะต้องขอมติจากที่ประชุมนะครึ้มว่าที่ประชุมจะเห็นด้วย..... เรื่อยคุณสายนท์

นายสายนท์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ หลักการที่รัฐบาลเขียนมาอย่างนี้ คือมีคำว่าแก้ไขมาตราอื่น ๆ ไม่ใช่ยาวยาว ถ้าเราเขียนว่าปรับปรุงแก้ไขทั้งหมดก็สามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขแปรญัติได้หมด ที่นี้รัฐบาลมีเจตนาแก้ไขตาม(๑)(๒)(๓)(๔) นี้คือมีเอาไว้ ใครจะไปแก้ไขนอกจากนี้ดีหลักการ ฉะนั้นที่ยังยาวไม่ตลอดจำเพาะเจาะจงที่จะแก้ไข เช่นการจะประกาศใช้ แยกออกประกาศใช้ต่างอำเภอ เมื่อประกาศไปแล้ว เจาหน้าตัดไม่พอ เงินก็ไม่พอ เวลาที่กำหนด ใครอยู่ในเขตประกาศใช้แล้วก็จะทำนิติกรรมใด ๆ โยนจ่ายนั้นทำไม่ได้ ต้องมาขออนุมัติจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน ก็เขียนแก้ไขใหม่ง่ายขึ้น จะประกาศใช้ เป็นคำขอลี้ได้ และถึงเวลานั้นก็เพื่อจะเอาที่ดินที่เป็นสาธารณะ แคววไรรวมกันหมดสภาพแล้วหรือที่ดินที่จับของเอาไว้ ฉะนั้นการที่ข้อมา (๑)(๒)(๓)(๔) ต้องการเจาะจงแก้เท่านั้น เท่านั้นไม่โตแก่มากมายกายกลงไปเลย ฉะนั้นในการที่ว่า ผมก็เห็นใจท่านสมาชิกนี้เกี่ยวกับเพราะว่ามีงานที่เยอะ และจะไม่ลงกฎหมายก็ยาก ฉะนั้นจำเป็นกฎหมายนี้ที่ควรศึกษาว่าพระราชบัญญัติเดิมมีจุดติดอย่างไร แยกอย่างไรก็มีเหตุผล ในการแก้ไขเพื่อเป็นประโยชน์ในการที่จะจัดสรรที่ดินนั้นประโยชน์หลายประการครึ้ม ไม่ใช่ประโยชน์เฉพาะ เกษกรกรรมประโยชน์อย่างใด ทัศน์ประโยชน์ที่คิดมากที่สุดที่จะมากที่สุด จะมากน้อยเท่าไรก็ตามขอใหม่จะได้เป็นเจ้าของประเทศโดยสมบูรณ์ ถ้าเราจะปล่อยให้ไปปล่อยผู้ใดประเทศไทยรบกับใคร

ก็แล้วแต่เพื่อรักษากรมสิทธิ์ไว้ เขาไม่มีสักกะแမ်းมืออย่างนี้ เราจะไปทูลเขา เขาก็บอกไปรับทำไมเขาไม่มีสักกะแမ်းมือ ฉะนั้นเป็นคนไทยก็ควรจะเป็นเจ้าของประเทศไทยนี้มากกว่า หรืออย่างน้อยสำคัญขอได้เป็นเจ้าของประเทศไทยไว้ ประโยชน์มันได้ที่เราจะจัดสรรเกษตรกรรม แล้วก่อนที่จะให้พวกคุณอยากจะทำอะไร ผมคิดใจนึกหนึ่งคำอภิปรายตามฉบับก็ขอเอ่ยชื่อท่านมากกว่า เจ้าพนักงานปฏิรูปที่ดินมีภูมิที่ไม่ชอบมีการจัดสรร มีการวิ่งเต้น มีการเสียผลประโยชน์กัน ท่านอ้างว่ามีหลักฐาน ผมชอบใจมาก ขอให้ท่านมอบหลักฐานนี้ให้กับหน่วยงานสภา ประธานสภาจะได้ส่งไปยัง ป.ป.ป. หรือรัฐบาลเพื่อกำจัดคนชั่ว ขอความกรุณาท่านเอาหลักฐานที่ท่านว่ามีหลักฐานนั้นมอบด้วยนะครับ ไม่ต้องเคี้ยวมันก็ได้ เมื่อไรก็ได้ เพราะมันทำให้ข้าราชการสำนักงานปฏิรูปที่ดินเสีย ถ้าชุดคลุม ๆ ไปเช่นนั้น ผมผมเชื่อว่าท่านมีหลักฐาน ก็ขอให้ท่านส่งมอบด้วยครับ

ประธานวุฒิสภา : คุณอาคมครับ เชิญครับ

นายอาคม มกรานนท์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ เมื่อสักครู่ผมเพราะว่าท่านวุฒิสภามีชัยได้กล่าวหาถึงถึงผม ผมขอกราบเรียนอย่างนั้นนะครับว่า เออะ อะ อะไร เราคิดว่ามันเป็นกฎหมายรัฐบาล เราไม่คำนึงนะครับว่ากฎหมายของรัฐบาลบางอย่างนั้นวุฒิสมาชิกหรือวุฒิสภาแห่งนี้ เป็นสภาที่จะถ่วงถ่วงความถูกต้อง

ไม่ใช่แต่เพียงว่ารัฐบาล เสนออะไร ขึ้นมาวุฒิสมาชิกก็ยกมือมาคะยอกันไปอย่างนั้น
 ท่านจะเอาอย่างนั้นหรือครับ ในเมื่อผมเห็นกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่มีการถกเถียงกันมาก
 มีข้อเคลือบแคลงกันมาก มีข้อสงสัยกันมากว่ามันจะถูกของหรือไม่ เกษตรกรจะได้รับประโยชน์
 ที่แท้จริงแค่ไหนอย่างไร หรือว่าจะมีนายทุนบางกลุ่มซึ่งไม่มีที่คิดอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ
 จังหวัดราชบุรีก็มี เพราะฉะนั้นผมคิดว่าการที่ผมขอแก้ไขข้อบังคับ ข้อ ๓๕ (๓) นั้น
 เพื่อให้วุฒิสภาแห่งหนึ่งซึ่งผมอยากจะลบคำที่เขามอบว่าเป็นสภาทราวยางลงเสียที ให้เป็น
 สภาที่ถกกันกรอง เพื่อที่จะรักษาหน้าของรัฐบาลเอาไว้ ถ้าเดือนนี้ออกกฎหมายไปแล้วมันเกิด
 ความผิดพลาดขึ้นมา ใครละครับจะรับผิดชอบ รัฐบาล ๔ ปีก็ไปแล้ว แต่ประชาชนที่จะต้อง
 อยู่ในดินแดนคนไทยนั้นมันจะคงอยู่ชั่วชีวิตครับ ถ้ามันเกิดผิดพลาดขึ้นมาแล้วรัฐบาลหน้า
 จะมารับรองครับ เพราะพันทนาที่ไปแล้ว อันนี้คือความเห็นของผมซึ่งผมใคร่ขอแก้ไขข้อบังคับ
 ข้อ ๓๕ (๓) ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณโอสถครับ

นายโอสถ โทสิน : ท่านประธานที่เคารพ กระผมคิดว่าเราควรพิจารณาว่า
 เวลานี้เรากำลังทำอะไรกันอยู่ครับ โดยปกติการที่จะตั้งกรรมาธิการ เพื่อพิจารณา
 รมับหลักการมักจะเป็น เรื่องที่สำคัญจริง ๆ ซึ่งวุฒิสภามีท่าทางจะขัดกับสภาผู้แทนราษฎร
 กระผมขอยกตัวอย่าง เรื่องพระราชบัญญัติการกระจายเสียงที่ประชุมของสภา ในครั้งนั้น
 มีการตั้งกรรมาธิการ เพื่อไปพิจารณากรรมาธิการ แต่เท่าที่กระผมฟังวันนั้นสมาชิกไม่ได้
 คำนะครับว่ากฎหมายนี้ไม่ดี ที่สภาผู้แทนราษฎรส่งมาพิจารณาไปแล้วนั้นไม่ดี ไม่ควรรับ
 วุฒิไม่ควรจะมีรองกฎหมายชนิดนี้อะไร ไม่ใช่อย่างนั้นครับ ท่านแสดงความห่วงใยในทาง
 ขอเท็จจริงมากกว่าครับ ท่านกลัวว่าจะเกิดการทุจริต ாயคนโน้นจะไม่ไปที่ดินหรือที่ดินมา
 ไร่ท้ออะไร ซึ่งกระผมคิดว่าอันนั้นเป็นเรื่องขอเท็จจริงครับที่เรากำลังใช้อำนาจในทาง
 นิติบัญญัติการพิจารณา แต่ขอเท็จจริงอีกเรื่องหนึ่ง แต่หาพูดถึงว่าเรากลัวคนโกงคนอะ
 ไรมากแล้วกฎหมายออกไม่ได้ครับ ฉะนั้นผมคิดว่าควรที่จะเอาหลักกฎหมายนี้เข้ามาจับเสียก่อน
 เกี่ยวกับ เรื่องของมนุษย์ ในทางแพ่งเราก็มีมาตรา ๒ ประมวลกฎหมายแพ่งบัญญัติว่า ท่านให้
 สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลทุกคนกระทำกรโดยสุจริต ในทางอาญาก็มีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗

บัญญัติว่า ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้ออกทำผิด อะไรพวกนี้ ทำให้เราไม่ค่อยวางใจแล้ว เมื่อกฎหมายออกมาแล้วคนที่ไปทำงานเขาไม่ได้ทุจริตขึ้น แต่ถ้าเขาทุจริตแล้วก็มีกฎหมายอาญา มีกฎหมาย ป.ป.ป. ความคุมอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น กระผมก็คิดว่าเมื่อคำนวณเวลาของสถานที่ที่จะทำงานต่อไปตามสมัยประมุขนี้ คงมีการประชุมได้สัก ๔ ครั้งกระมังครับ สำหรับเดือนหน้าก็หมดสมัยประชุมแล้ว ถ้าหากว่าเราจะมาตั้งกรรมาธิการเพื่อศึกษาก่อน ศึกษาก่อนอาจจะใช้เวลาถึง ๒ สัปดาห์เข้ามา มาตั้งกรรมาธิการอีกไม่ทันสมัยนี้แน่ ที่นี้มีปัญหาว่า เราจะสนับสนุนร่างของรัฐบาลให้ออกทันสมัยหรือไม่ ถ้าหากว่าไม่ต้องการให้ออกทันสมัยก็ได้ เชิญครับ ก็ตั้งกรรมาธิการศึกษากันไป แต่กระผมไม่เห็นด้วยครับ กระผมเห็นว่าควรจะได้เห็นหน้าให้ทันสมัยประชุมนี้ครับ ขอพระคุณครับ

ประชาชนวุฒิสภา : เชิญคนสุดท้ายครับ

นายชัยอนันต์ สมุทวณิช : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ ได้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนแล้ว แล้วหน้าที่ของวุฒิสภานั้นก็จะติดตามความเคลื่อนไหว แล้วก็ศึกษาเรื่องนั้นมาก่อนหน้านี้แล้ว หน้าที่ของวุฒิสภานั้นไม่ได้จะมาเริ่มต้นศึกษากฎหมายเมื่อกฎหมายเข้าที่ประชุมของวุฒิสภา เพราะเราทราบกันดีอยู่แล้วว่าขั้นตอนของกฎหมายที่เริ่มต้นที่เรามาในที่นี้จะต้องกลั่นกรองนั้น เราจะต้องเริ่มทำงานนับตั้งแต่มีผู้เสนอร่างกฎหมายนี้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทน

เพราะฉะนั้นกระผมมีความเห็นว่า เราควรมีมติในเรื่องรับหลักการ หรือไม่รับหลักการเลย แล้วจึงจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาในรายละเอียด สว.ขอท้วงติงต่าง ๆ ข้อดีของต่าง ๆ นั้น พวกเราทุกคนก็สามารถที่จะแปรญัตติได้อยู่แล้ว. กระผมขอเสนอเรื่องนี้ เพราะว่า เป็นเรื่องสำคัญในการทำงานของสภาทั้ง ๒ สภา. กระผมไม่คิดว่า วุฒิสมาชิกของเราจะไม่สนใจติดตามกฎหมายนี้เลย เพราะพวกเราเองก็ได้รับเงินเดือนจากกัน. เราทำใจวางตัวส่วนตัวไว้แล้วในการศึกษากฎหมายเหล่านี้. กระผมคิดว่า เราอาจจะตัดสินใจรับหลักการ หรือไม่รับหลักการได้เลย ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณอาดมครับ

นายอาดม มกรานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ เมื่อที่เราได้มีมติในการใช้ X
ข้อยกเว้น ข้อ ๓๕ (๓) ไปแล้วนะครับ ผมขอเชิญเห็นชอบกติกาสักทีเถอะครับ X

ประธานวุฒิสภา : เอาละครับ ผมจะขอให้ประชุมลงมติว่า ที่ประชุมนี้ จะเห็นสมควรให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาถอนรับหลักการหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็น X
ไม่สมควร กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓๓ คน)

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณ ท่านผู้ใดเห็นสมควรส่งเรื่อง กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๔ คน)

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณ คงไม่ต้องประกาศจำนวนเสียงนะครับ
เพราะแจ้งที่อยู่แล้วนะครับ. เป็นอันว่าที่ประชุมได้ลงมติว่า ไม่สมควรที่จะส่งเรื่องให้กรรมาธิการ
พิจารณาถอนรับหลักการ เชิญคุณอาดมครับ

นายอาดม มกรานนท์ : ท่านประธานที่เคารพ ผมขอความกรุณาให้ท่านประกาศ
ผู้ที่เห็นควรส่งให้คณะกรรมการศึกษาถอนรับหลักการ ให้ทราบด้วยครับว่า มีกี่เสียงครับ
ขอพระคุณ

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ มีท่านสมาชิกที่เห็นไม่สมควร จำนวน
๑๓๓ ท่าน จำนวนสมาชิกที่เห็นสมควร จำนวน ๔ ท่าน เชิญครับ

นายสามนต์ สายสว่าง : ท่านประธานที่เคารพ กฎหมายนี้เป็นกฎหมายซึ่งไม่ได้
ออกใหม่ เป็นกฎหมายแก้ไข เพื่อให้เกิดขึ้นในการที่จะปฏิบัติกันให้แก่คณะกรรมการ

ของประเทศชาติใหม่กรรมสิทธิ์ในการที่จะดำเนินการของตัวได้ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่า
ควรจจะรับหลักการกฎหมายนี้ที่ผ่านสภาอยู่แล้ว

ประธานวุฒิสภา : ขอมพระคุณครับ ก็ต่อไปผมจะขอให้ที่ประชุมลงมติในครั้น
ว่าจะเห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ท่านสมาชิกที่เห็นชอบด้วย
กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นลวมาก)

ประธานวุฒิสภา : ขอมพระคุณครับ ท่านสมาชิกที่ไม่เห็นชอบด้วย
กรุณายกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วยกับหลักการ
ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วครับ กรมการศึกษานานาชาติ

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ รัฐบาลขอเสนอตั้งกรมการศึกษานานาชาติ จำนวน
๑๕ ท่านครับ

ประธานวุฒิสภา : คณะรัฐมนตรีเสนอขอตั้งกรมการศึกษานานาชาติ จำนวน
๑๕ ท่าน

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีความเห็นเป็นประการอื่นนะครับ ขออนุญาตถือว่า
มีประชุมเห็นชอบด้วยตามนี้แล้วครับ ขอกำหนดจำนวนครับ

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
รัฐบาลขอ ๕ ท่านครับ

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอ ๕ ท่าน คงเป็นของสมาชิก ๑๕ ท่านนะครับ
คงไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : กรุณาเสนอชื่อครับ ฝ่ายรัฐบาลครับ
พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ รัฐบาลขอเสนอคณะกรรมาธิการวิสามัญ ๕ ท่าน ดังนี้ Thailand

๑. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ ๒. นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ๓. นายทรง องค์ชัยวัฒน์
 ๔. นายปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อุทยาน ๕. พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ขอบคุณครับ
 ประธานวุฒิสภา : ฝ่ายสมาชิกครับ ขอเสนอชื่อครับ เชิญคุณสง่าครับ
 นายสง่า สรรพศรี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติ กระผม นายสง่า สรรพศรี สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอรายชื่อผู้สมควรเป็น
 กรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ. .... ดังนี้ ๑. นายจุลนภ สนิทวงศ์ ณ อุทยาน ๒. คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์
 ๓. นายบรม ตันเถียร ๔. พลอากาศเอก เปรื่องวิทย์ หงสนันท์ ๕. นายยงศักดิ์
 ฅณาชนวนิชย์ ๖. พลอากาศเอก เรวัตร วรียพงษ์ ๗. นายสวัสดิ์ โชติพานิช
 ๘. นายสานนท์ สายสว่าง ๙. นายสุนทร เรืองเล็ก ๑๐. พลตำรวจเอก เสน่ห์
 สิทธิพันธ์ ๑๑. ว่าที่ ร้อยตรี เสมอใจ พุ่มพวง ๑๒. นายอนันต์ อนันตกุล ๑๓. นายอรุณ
 ภาณุพงศ์ ๑๔. นายโอสถ โภคิน ครับ
 ประธานวุฒิสภา : ไม่มีผู้เสนอรายชื่ออื่นนะครับ ท่านเลขาฯ ครับ
 กรุณาอ่านรายชื่อกรรมการครับ เชิญคุณสานนท์ครับ
 นายสานนท์ สายสว่าง : ขอผู้รับรองก่อนครับ
 (มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)
 ประธานวุฒิสภา : ขอโทษ ขอบคุณครับ เชิญท่านเลขาฯ ครับ
 นายประเสริฐ คงวิชัย (เลขาธิการวุฒิสภา) : รายชื่อกรรมการ
 วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 ๑. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ ๒. นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ๓. พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์
 ๔. นายทรง องค์ชัยวัฒน์ ๕. นายปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อุทยาน ๖. นายจุลนภ
 สนิทวงศ์ ณ อุทยาน ๗. คุณหญิงนันทภา สุประภาตะนันท์ ๘. นายบรม ตันเถียร
 ๙. พลอากาศเอก เปรื่องวิทย์ หงสนันท์ ๑๐. นายยงศักดิ์ ฅณาชนวนิชย์
 ๑๑. พลอากาศเอก เรวัตร วรียพงษ์ ๑๒. นายสวัสดิ์ โชติพานิช ๑๓. นายสานนท์
 สายสว่าง ๑๔. นายสุนทร เรืองเล็ก ๑๕. พลตำรวจเอก เสน่ห์ สิทธิพันธ์
 ๑๖. ว่าที่ ร้อยตรี เสมอใจ พุ่มพวง ๑๗. นายอนันต์ อนันตกุล ๑๘. นายอรุณ ภาณุพงศ์
 ๑๙. นายโอสถ โภคิน

ประธานวุฒิสภา : กำหนดเวลาแปรญัตติครับ ท่านรัฐมนตรีครับ
พลตรี สนิม จรุงประศาสน์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)
กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ขอแปรญัตติตามข้อบังคับครับ

ประธานวุฒิสภา : คณะรัฐมนตรีขอแปรญัตติตามข้อบังคับ คงไม่มีความเห็น
เป็นประการอื่นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ขออนุญาตถือว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วยตามที่รัฐมนตรี
เสนอมานะครับ ขอพระคุณครับ

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

เรื่องแรกเลือกประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาเพื่อเป็นกรรมการ
ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาจำนวน ๑ ท่านตามความในมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔

ด้วยคณะกรรมการสามัญประจำสภาของวุฒิสภาทั้ง ๑๔ คณะได้ดำเนินการ
เลือกทั้งประธานคณะกรรมการขึ้นใหม่ตามข้อบังคับข้อ ๓๒ แล้ว ดังนั้นจึงต้องเลือก
ประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภา เพื่อเป็นกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาขึ้นใหม่
จำนวน ๑ ท่าน ตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔
มาตรา ๖ ซึ่งมีบัญญัติไว้ว่า "ให้มีคณะกรรมการข้าราชการฝ่ายรัฐสภาคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า
"ก.ร." ประกอบด้วยประธานรัฐสภาเป็นประธาน รองประธานรัฐสภาเป็นรองประธาน
เลขาธิการรัฐสภาและกรรมการอื่นอีก ๔ คน ซึ่งรัฐสภาเลือกจาก (๑) ประธานคณะกรรมการ
สามัญประจำสภาจำนวนสองคน ในกรณีที่มีสองสภาให้สภาเลือกหนึ่งคน ..." สำหรับ
รายชื่อประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาคณะต่าง ๆ ทางสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
ได้จัดส่งให้ทางสมาชิกพร้อมกับระเบียบวาระการประชุมครั้งนี้แล้วนะครับ เชิญครับ

ว. ๗/๒๕๖๒ (ส.อ.)

สมศรี ๑๘/๑

นายसानนท์ สายสวาง ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอ
 ประทานกราบเรียนเสนอ ท่านประธานกรรมาธิการสามัญประจำสภา คณะกรรมาธิการ
 การทหาร คือ พลอากาศเอก พะเนียง กานทรรัตน์ เป็นกรรมการ ก.ร. ขอผู้รับรอง
 ด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานวุฒิสภา มีผู้เสนอรายชื่อนี้ใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ประธานวุฒิสภา เมื่อไม่มีมติขออนุญาตถือว่าที่ประชุมเห็นชอบด้วย
 ตามที่คณะสภามหาไคเสนอมานะครับ ขอมพระคุณครับ

เรื่องที่ ๒ เลือกตั้งขอมกรรมาธิการสามัญ คณะกรรมาธิการการสวัสดิการ
 สังคมและการแรงงานแทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง

ด้วยประธานคณะกรรมาธิการการสวัสดิการสังคมและการแรงงานได้มี
 หนังสือแจ้งมาว่า นายประเทือง กิรทีบุตร โค้ชลลาออกจากตำแหน่งกรรมาธิการตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป จึงเป็นอันพ้นจากตำแหน่งกรรมาธิการตามข้อบังคับ
 ข้อ ๔๕ (๒) และข้อบังคับ ข้อ ๔๖ โดยมีมติไว้ว่า "ในกรณีนี้ตำแหน่งกรรมาธิการใน
 คณะกรรมาธิการใควางลง ให้ประธานคณะกรรมาธิการแจ้งต่อประธานสภาเพื่อขอให้
 สภาตั้งขอม" กระผมจึงขอคำเนิการ เลือกตั้งขอมกรรมาธิการที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง
 ดังกล่าว ขอเชิญท่านสมาชิกเสนอชื่อครับ เชิญคุณสภามหัทครับ

นายसानนท์ สายสวาง ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประธาน
 กรรมาธิการตั้งกรรมาธิการสามัญเกี่ยวกับการสวัสดิการสังคมและการแรงงานแทนตำแหน่ง
 ที่ว่าง ขอเสนอ คุณบุบผศักดิ์ นิวหลวงงาม ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

LIRT

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุลครับ คงไม่มีการเสนอชื่ออื่นนะครับ
(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ประธานวุฒิสภา : ผมขออนุญาตที่ประชุมเห็นชอบด้วยตามที่คู่เสานนท์
เสนอมานะครับ

ท่านสมาชิกครับ วันนี้ผมกระเบียดวาระการประชุมลงแล้วครับ ผมขอขอบ
พระคุณท่านที่ได้มาเข้าประชุมและได้ให้ความร่วมมืออย่างดีตลอดการประชุม กระผมขอ
ปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๕๕ นาฬิกา.

บัญชีรายงานการประชม

บึงอร แกนกุล
อัมพา สันทีโกวิทย์
สุคตะนึ่ง คิมยาธิคม
พัชรวิ ไชคำพา
วัณนี อุดมภักดี
พรพรรณบผา วิไลวงษ์
อรสา เจียมเจริญ
ยุวบุษ หนองพงษ์
สุชาดา ณะระภาภา

นนทลี พจนปฏิจญา
ทิพวรรณ ฉายฉิธิช
สันทนา ทวีพันธ์ผณล
สรวิญา จันทรวเรีบ
อุติมา ศรีนอก
กวางพิพย นามฉลิ
วิชนี ชันธิโชติ
สุจิตรา อรุโณ
สมศรี ใจออนนอม

คณะกรรมการข้าราชการตรวจรายงานการประชุมและพิจารณาเปิดแบบรายงานการประชุมลับ

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	พลเอก วาท ภูษราบุศสรณ	
๒.	พลเรือเอก สุรทิน จันทระภักดิ์	
๓.	นางสาวมั่งงอร อิมโอชา	
๔.	พลเอก เกษม สงวนชาติศรีไกร	
๕.	พลเอก จรัส วงศ์สายัณห์	
๖.	พลอากาศเอก จำลอง ปุณณะภักดิ์	
๗.	พลเรือโท ชูงชูช สุนทรนาค	
๘.	นายเชียร เจริญวัฒนา	
๙.	นายนิภัทร บุญชนะปฏิภาณ	
๑๐.	พลอากาศโท ประคัม พลชาติ	
๑๑.	นายประเสริฐ ดวงวิชัย	
๑๒.	นายปลั่ง มีจุล	
๑๓.	นายวิจารณ์ กุ๊กหินบูลย์	
๑๔.	พลเรือโท วินัย ไชยเฉลิม	
๑๕.	พลโท สว่าง บุคส์ถิตย์	
๑๖.	พลเรือโท สมบูรณ์ เปี่ยมลอย	
๑๗.	พลโท สาธร สุวรรณภา	
๑๘.	พลตรี สุรพล สุวรรณภา	
๑๙.	พลเอก วันชัย เรืองตระกูล	

ตรวจแล้ว วันที่... ๓๐... เดือน... สิงหาคม... พ.ศ. ๒๕๓๓

สกรับรองในคราวประชุม

ครั้งที่... ๑... ๒๕๓๓... /... /...

วันที่... ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓